

Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretiminde Folklorik Unsurların Kullanımı: Ders Kitaplarında Karşılaştırmalı Bir Analiz

The Use of Folkloric Elements in Teaching Turkish and English as Foreign Languages: A Comparative Analysis in Textbooks

Özge Yıldız¹, Feryal Çubukçu²

¹Sorumlu Yazar, İngilizce Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, yldzozge7@gmail.com,
(<https://orcid.org/0009-0000-9632-7654>)

²Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, feryal.cubukcu@deu.edu.tr, (<https://orcid.org/0000-0003-3313-6011>)

Geliş Tarihi: 02.09.2025

Kabul Tarihi: 08.12.2025

ÖZ

Folklor, bir topluluğun bireyleri arasında sözlü, yazılı ya da görsel biçimlerde kuşaktan kuşağa aktarılan; kültürel ifade biçimlerini kapsayan hem toplumsal kimliği şekillendiren hem de kültürel devamlılığı sağlayan disiplinlerarası bir çalışma alanıdır. Dil öğretiminde folklor, dilin kültürel bağlamını anlamada, öğrencilerin kültürel farkındalığını artırmada ve iletişimsel yeterliklerini geliştirmede önemli bir araç olarak görülmektedir. Bu bağlamda çalışma, yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretiminde folklorik unsurların temsilini ve kullanım biçimlerini ders kitapları temelinde karşılaştırmalı olarak analiz etmeyi ve folklorun yabancı dil öğretiminde daha sık ve etkili kullanılmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmış; veri toplama aracı olarak doküman incelemesi, veri çözümleme yöntemi olarak içerik analizi teknikleri uygulanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) ait *Türkçe ve Türk Kültürü* ders kitapları ile *English File* serisi materyalleri incelenmiştir. Sedat Veyis Örnek'in folklor tasnifine dayanılarak, kapsam, sıklık ve çeşitlilik boyutlarında folklorik öğeler analiz edilmiştir. Bulgular, MEB kitaplarında folklorik içeriklerin daha yaygın olduğunu ancak sistematik ve bütüncül bir sunumdan yoksun olduğunu göstermektedir. İngilizce materyallerde ise folklorik öğeler sınırlı, evrenselleştirilmiş ya da modernize edilmiş biçimlerde yer almaktadır. Çalışma, folklorik içeriklerin öğrenci düzeyine uygun, sistematik ve çağdaş bağlamlarla ilişkilendirilmiş şekilde entegrasyonunun gerekliliğini; ayrıca kültürlerarası karşılaştırma etkinlikleri ve disiplinlerarası iş birliğinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Folklor, dil öğretimi, kültürel içerik, doküman analizi.

ABSTRACT

Folklore is an interdisciplinary field encompassing cultural forms of expression transmitted orally, in writing, or visually from generation to generation, shaping social identity and sustaining cultural continuity. In language teaching, it serves as an important tool for understanding the cultural context of a language, enhancing learners' cultural awareness, and developing communicative competence. This study aims to comparatively analyze, based on textbooks, the representation and use of folkloric elements in teaching Turkish and English as foreign languages, and to promote their more frequent and effective integration into foreign language teaching. Designed within a qualitative research framework, the study employed document analysis as the data collection method and content analysis for data interpretation. Turkish and English Culture textbooks published by the Ministry of National Education (MoNE) and the English File

series materials were examined.. Drawing on Sedat Veyis Örnek's classification of folklore, elements were examined in terms of scope, frequency, and diversity. Findings indicate that while MoNE textbooks feature a wider range of folkloric content, they lack systematic and holistic presentation. In contrast, English materials include fewer folkloric elements, often in universalized or modernized forms. The study underscores the need for systematic, level-appropriate, and contemporary integration of folkloric content, along with intercultural comparison activities and interdisciplinary collaboration.

Keywords: Folklore, language teaching, cultural content, document analysis

GİRİŞ

Küreselleşmenin etkisiyle kültürel kimlik, kültürlerarası iletişim ve somut olmayan kültürel mirasın korunması gibi kavramlara yönelik ilgi kayda değer ölçüde artmıştır. Bu bağlamda alanyazında dil öğrenenlerin yalnızca dilsel yeterlik değil, aynı zamanda kültürel okuryazarlık ve farkındalık da geliştirmelerinin gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu hedefe ulaşmanın en etkili yollarından biri özellikle dil öğretimi sürecine folklorik unsurların entegrasyonudur. Folklor bir topluluğun değerlerini, inançlarını, geleneklerini ve yaşam biçimini yansıtan; halk anlatıları, efsaneler, atasözleri, deyimler, halk şarkıları, ritüeller ve benzeri kültürel ifadeleri içeren sözlü ve yazılı aktarımlar yoluyla kuşaktan kuşağa aktarılan kültürel birikimi ifade eder.

Dil ise hem bir iletişim aracı hem de kültürel bir taşıyıcı olarak, konuşurlarının dünya görüşünü, değerler sistemini ve düşünme biçimlerini yansıtır. Dil ve kültür arasındaki bu karşılıklı etkileşim, pek çok kuramsal çalışmada vurgulanmıştır. Humboldt'un Bask dili üzerine yaptığı çözümleme, folklorik öğelerin dilsel ve kültürel gelişimi anlamada ne denli önemli olduğunu ortaya koyarken (Humboldt, 2013, s.13), Sapir-Whorf hipotezi de dilin düşünce ve algı üzerindeki biçimlendirici rolüne dikkat çeker (Mandelbaum, 1963, s.332). Bu kuramsal yaklaşımlar, dil öğretiminin yalnızca dil bilgisi ve sözcük öğretimiyle sınırlı kalmaması, aynı zamanda kültürel içerikle zenginleştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Folklorun kültürel değeri yaygın biçimde kabul görmesine karşın yabancı dil öğretiminde sistematik ve yeterli düzeyde temsil edilmediği dikkat çekmektedir. Alanyazında yer alan çeşitli araştırmalar (Akpınar, 2010; Babayeva, 2023; Çakır, 2010; Cortazzi & Jin, 1999; Ellisafny vd., 2019; Gholson, 2005; Gökmen & Göçen, 2023; Hatipoğlu & Daşkın, 2020; İleri, 2024; Kalfa, 2013; Lopatin, 1951; Magliocco, 1992; McKay, 2002; Mieder, 2004; Miranda vd., 2024; Morain, 1969; Pedersen, 1993; Rahmawati vd., 2022; Segui, 2018), folklorik unsurların dil öğretiminde pedagojik açıdan taşıdığı potansiyele rağmen öğretim materyallerinde çoğunlukla sınırlı ve düzensiz bir şekilde yer aldığını göstermektedir. Buna karşın söz konusu çalışmalar folklorun öğrencilerin hedef dili yalnızca yapısal düzeyde değil, kültürel bağlam içinde de edinmelerini kolaylaştırdığını ve kültürlerarası anlayış ile kimlik gelişimini desteklediğini vurgulamaktadır.

Bu çerçevede söz konusu çalışma yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretiminde kullanılan ders kitaplarında folklorik unsurların yer alma biçimlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda folklorik öğelerin hangi temalar altında sınıflandırıldığı ve her iki dildeki öğretim materyalleri arasında ne tür benzerlikler ya da farklılıklar bulunduğu analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmış, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı *Türkçe ve Türk Kültürü* ders kitapları ile *English File* serisi sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Folklorik içeriklerin belirlenmesinde Sedat Veyis Örnek'in folklor tasnifi temel alınmış, her iki kaynak bu çerçevede karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular her iki dilin öğretim materyallerinde folklorun yerleşim biçimleri ile bu unsurların kültürel temsiline ilişkin anlamlı veriler sağlamaktadır. Ayrıca yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretiminde kullanılan ders kitaplarında folklorik öğelerin sunuluş biçimlerini ve bu öğelerin iki dil ve kültür bağlamında temsiline ilişkin benzerlikler ve farklılıkları ortaya koymaktadır.

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Folklorun Tanımı

Folklor bir toplumun kültürel kimliğini oluşturan değerleri, gelenekleri, inançları ve yaşam biçimlerini kuşaktan kuşağa aktaran sözlü ve yazılı anlatım biçimlerinin bütünüdür. Folklor terimi İngilizce “folk” (halk) ve “lore” (bilgi/bilim) kelimelerinin birleşiminden oluşmaktadır ve bu kavramın tanımlanmasında çeşitli yaklaşımlar bulunmaktadır. W. J. Thoms, folkloru “atasözleri, davranışlar ve gelenekler gibi geçmişten günümüze aktarılmış kültürel ürünler” olarak tanımlamıştır (Amos, 1971, s.4.). Gomme ise folkloru “insanların yaşadıkları çevreye bağlı olarak geliştirdikleri gelenek, inanç ve anıların geçmişe ait kalıntıları” şeklinde ifade etmiştir (Gomme, 1890, s.2). Alan Dundes, folkloru halk merkezli bir bakış açısıyla ele almış ve “halk” kavramını “ortak meslek, din veya dil gibi unsurları paylaşan, belirli geleneklere sahip insan grupları” olarak tanımlamıştır. Dundes’e göre folklor, bu grupların kültür, yaşam biçimi ve değerlerini yansıtan bir olgudur (Dundes, 1965, s.2). Ben Amos ise folkloru yaratıcı ve estetik bir sanatsal eylem olarak görmüş ve “tüm grup üyeleri tarafından tanınan ve uygulanan kültürel kurallar bütünü” olarak tanımlamıştır (Amos, 1971, s.10). Türkiye’de folklor kavramının ilk tanımı Ziya Gökalp tarafından yapılmıştır. Gökalp, ‘Halkiyat’ terimini kullanarak folkloru “ yazılı kuralları olmayan ve ağızdan ağıza nesilden nesile aktarılan halk medeniyeti” olarak tanımlamıştır (Örnek, 1977, s.21). Sedat Veyis Örnek (1977) ise folkloru, “ belirli bir ülke veya bölge halkına ait maddi ve manevi kültürel ürünleri inceleyen; bu ürünleri derleyen, sınıflandıran, yorumlayan ve sentezleyen bilim dalı” olarak tanımlamaktadır (Örnek, 1977, s.15). Utley’e göre folklor, içgüdüsel olarak anlaşılabilir da tanımlaması zordur (Utley, 2005, s.130). Bu bağlamda folklorun tarihsel süreç içinde ele alınarak açıklanması, folklorun anlaşılması açısından önem arz etmektedir.

Folklor insanlık tarihi kadar eski olup, gelenekler, görenekler ve inançlar aracılığıyla kültürel yaşamın bir parçası olarak varlığını sürdürmektedir (Tan, 1995, s.17). Çobanoğlu’na (2018) göre, halkbilimi disiplininin ilk kuramsal temelleri, Amerika ve diğer Yeni Dünya bölgelerinin keşfiyle birlikte şekillenen “soylu vahşi” (noble savage) kavramına dayanmaktadır. Avrupalılar, doğayla iç içe yaşayan, kendi kültürlerinden farklı toplulukları keşfetmeye çalışırken, Herder, Avrupa’nın “soylu vahşilerini” okuma yazma bilmeyen kırsal halk olarak tanımlamış ve bu kitlenin sözlü geleneklerini temel almıştır (Çobanoğlu, 2018, s.121). Bu yaklaşım halkbiliminin temelini oluşturan yerel kimliğe ve kültürel çeşitliliğe duyulan ilgiyi öne çıkarmıştır.

Romantizm döneminde halk şarkıları, masallar ve destanlar gibi folklorik unsurlar derlenerek, toplumun kültürel kimliğini ve ulusal birliği yeniden inşa etme çabası içinde değerlendirilmiştir. Johann Gottfried Herder, bu dönemde halk kültürünün özgünlüğünü ve halkın yaratıcı gücünü vurgulayan önemli bir figür olarak öne çıkmıştır. *Alte Volkslieder* (1774), *Volkslieder* ve ölümünden sonra yayımlanan *Stimmen der Völker in Liedern* (1807) gibi eserleri, halk edebiyatına dair kültürlerarası bir duyarlılık geliştirmiştir (Gelbart, 2007, s.102). Herder, *Dilin Kökeni Üzerine* (1772/1827) adlı eserinde dilin yalnızca bir iletişim aracı değil, aynı zamanda kültürel kimliğin taşıyıcısı olduğunu savunmuş; bu bağlamda sözlü geleneklerin tarihsel süreklilik içerisindeki işlevini vurgulamıştır (Herder, 1772/1827, s.96). Kültürel çoğulculuğu ve farklı halkların eşit değerini savunan bu yaklaşım, Grimm Kardeşler gibi sonraki halkbilimcilere de ilham kaynağı olmuştur.

Grimm Kardeşler, Almanya’nın farklı bölgelerinden topladıkları halk masallarını *Kinder und Hausmärchen* (1812–1815) başlığıyla yayımlayarak, halk anlatılarını Alman ulusal kimliğinin temel taşları olarak konumlandırmışlardır (Norberg, 2022, s. 58). Bu çaba, halkın ortak geçmişine dayalı kültürel bir bütünlük oluşturma amacını taşımaktadır. Wilhelm Grimm’in bu masalları antik destan ve mitlerle ilişkilendirerek saf ve otantik Alman mirası olarak sunması, halk anlatılarının ulusal hafıza üzerindeki etkisini ortaya koymuştur. Benzer bir kültürel muhafaza refleksi, sanayileşmenin etkisiyle dönüşen İngiltere’de de görülmüştür. William J. Thoms, halkın geleneksel bilgi ve uygulamalarının sistemli biçimde belgelenmesi gerektiğini savunarak,

1846'da *The Athenaeum* dergisinde ilk kez "folklor" terimini kullanmıştır (Emrich, 1946, ss.360–361). Thoms, bu bilgi birikiminin yalnızca derlenmesini değil, bilimsel olarak incelenmesini de önermiş ve *Notes and Queries* dergisinde folklor araştırmalarına öncülük etmiştir (Thoms, 1872, s.339–340).

Zamanla folklor, yalnızca ulusal kimliğin temsili bir unsuru olarak değil, aynı zamanda evrensel yapılarla karşılaştırılabilir bir bilim alanı olarak da ele alınmaya başlanmıştır. Bu süreçte, Antti Aarne ve Stith Thompson tarafından geliştirilen ve Uther'in katkısıyla genişletilen *Aarne-Thompson-Uther (ATU)* sistemi önemli bir adım olmuştur. ATU sistemi, halk anlatılarını motif temelli sınıflandırarak kültürlerarası karşılaştırmaları olanaklı kılmıştır. Alan Dundes, bu sistemi *Fables of the Ancients? Folklore in the Qur'an* adlı eserinde Kur'an'daki anlatılar üzerinden kullanmış; halk anlatılarının evrensel yönlerine dikkat çekmiştir (Dundes, 2003, s.53). Dundes, her ne kadar ATU sistemini işlevsel bulsa da geleneksel tipolojilerin sınırlarına dikkat çekmiş; folklor araştırmalarında daha yapısal ve işlevsel modellere ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır (Dundes & Bronner, 2007, s.94). Bu düşünce, halkbiliminde yapısal ve semiyotik yaklaşımlara yönelimin temelini oluşturmuştur.

Semiyotik düşünce Locke'un "İşaretler Doktrini"ne dayanmakla birlikte, 20. yüzyılda Ferdinand de Saussure ve Charles Sanders Peirce ile sistematik bir kuramsal zemine kavuşmuştur. Saussure dili bir gösterge sistemi olarak tanımlarken, Peirce işaretleri üçlü yapı içinde analiz ederek semiyotiği zihinsel süreçlerle ilişkilendirmiştir. Bu düşünceler Claude Lévi-Strauss ile antropolojiye, Wilhelm Wundt ile psikolojiye ve Vladimir Propp ile halkbilime uyarlanmıştır.

Propp, *Masalın Biçimbilimi (Morphology of the Folktale)*, 1928) adlı eserinde, masalların rastlantısal olaylar zinciri değil, belirli işlevsel dizilimler içerdiğini göstermiştir. Rus halk masallarına dayanan bu çalışma, 31 temel işlevin tüm anlatı yapısının iskeletini oluşturduğunu ortaya koyarak, yapısal masal çözümlerinin temelini atmıştır (Kavalcı, 2017, ss.11–12). Yapısal yaklaşımı, Vladimir Propp'un masal çözümlerinden etkilenecek geliştiren Dundes ise, Ferdinand de Saussure'ün dil teorisini folklorun analizine uyarlamıştır. Folklorun "kültürel bir dil" gibi belli yapı ve kurallara sahip olduğunu, sembollerin kültürel bağlamda anlamlı çözümlenmesi gerektiğini savunmuştur (Dundes & Bronner 2007, s.275). Dundes'in özellikle üzerinde durduğu bir diğer konu çocuk folklorudur. Çocuk folkloru, yetişkin müdahalesinden uzak, özgün bir sözlü kültür alanıdır. Dundes, eğitimde çocukların kendi kültürel geleneklerini tanımalarının ve çocuk folkloru örneklerinin kullanılmasının hoşgörüyü artıracığını savunur (Dundes & Bronner, 2007, s.53). Çocukların sözlü oyunları, tekerlemeleri ve bilmeceleleri sadece eğlence unsuru değil, aynı zamanda toplumsal ve psikolojik temaları yansıtan önemli folklorik ürünlerdir.

Folklor çalışmalarında önemli olan bir diğer dönüm noktası ise "Performans Teorisi"dir. "Performans Teorisi"nin temelleri, Wilhelm von Humboldt ve Edward Sapir gibi dil ve kültür arasındaki ilişkiye odaklanan düşünürlere dayanır. Humboldt'un dil felsefesi, dilin bireylerin dünya görüşünü ve kültürel kimliklerini şekillendirdiğini; dilin sürekli yenilenen bir etkinlik (energeia) olduğunu ortaya koymaktadır (Humboldt, 1836, s.41). Sapir ve Whorf ise dilin düşünceyi şekillendirdiğini savunan dilsel görelilik hipoteziyle dilin kültürel bir olgu olduğunu vurgulamaktadır. (Mandelbaum, 1963, s.332). Richard Bauman'ın *Verbal Art as Performance* (1984) adlı eserinde belirttiği gibi, folklor; sadece kültürel nesnelere değil, aynı zamanda toplumsal performans ve iletişim sürecidir. Bu yaklaşım, folklorun dilsel ve estetik boyutlarını kültürel bağlam içinde incelemeye olanak sağlar (Bauman, 1984, ss.8-9). Bauman'ın performans merkezli yaklaşımında, dilsel biçimsel manipülasyonlar ikincil öneme sahiptir; esas olan performansın iletişim biçimi ve toplumsal bağlam içindeki işleyişidir. Victor Turner ise performansın kendini yenileyen ve dönüştüren bir süreç olduğunu, yeni semboller ve anlamlar ürettiğini belirtir (Turner, 1982, s. 79). Dell Hymes'in (1971) folklorik performans anlayışı, dildeki sapmaları ve değişkenlikleri sosyal ve kültürel bağlamın doğal bir parçası olarak görür. Chomsky'nin dilbilimsel performans anlayışından farklı olarak, folklorik performans sosyal etkileşim süreçlerine odaklanır(s.47).

Günümüzde Performans Teorisi, folklorun dinamik ve etkileşimli doğasını ortaya koymanın yanı sıra, dijital çağda internet ve sosyal medya aracılığıyla yayılan yeni folklorik

formların (memler, viral videolar vb.) incelenmesine olanak tanımaktadır. Dijital platformlarda folklorun yeniden yorumlanmasıyla birlikte, internet üzerindeki folklorik unsurların oluşumunu, yayılmasını ve dönüşümünü inceleyen yeni bir disiplin ortaya çıkmıştır. “Netlore” olarak adlandırılan bu bilim, sözlü folklorun klasik aktarım biçimlerinden farklı olarak, yüz yüze iletişim veya nesilden nesile geçişle değil; internet ortamında, resmi iletişim kanallarına—özellikle kitle medyasına—paralel işleyen, onları hicveden ve eleştiren bir yeraltı iletişim biçimi olarak tanımlanır (Frank, 2011, s.11). Bu bağlamda folklor, hem tarihsel kökleri hem de çağdaş dönüşümleriyle kültürel çalışmaların dolayısıyla dil öğretiminin önemli bir çalışma alanı olmaya devam etmektedir.

2.2 Dil ve Folklor

Folklor ile dil arasındaki ilişki uzun bir geçmişe sahip olmasına rağmen, folklorun dil öğretiminde kullanımı sınırlıdır. Bu eksiklik, genellikle folklorun gayri resmi ve plansız bir şekilde kullanılmasından kaynaklanmaktadır (Magliocco, 1992, ss.451-452). Ancak yapılan çalışmalar (Akpınar, 2010; Babayeva, 2023; Çakır, 2010; Cortazzi & Jin, 1999; Ellisafny vd., 2019; Gholson, 2005; Gökmen & Göçen, 2023; Hatipoğlu & Daşkın, 2020; İleri, 2024; Kalfa, 2013; Lopatin, 1951; Magliocco, 1992; McKay, 2002; Mieder, 2004; Miranda vd., 2024; Morain, 1969; Pedersen, 1993; Rahmawati vd., 2022; Segui, 2018) folklorik unsurların dil öğretimine önemli katkılar sağladığını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede folklorik unsurların yabancı dil öğretim materyallerinde sistematik biçimde yer alması, yalnızca dilsel becerilerin değil, aynı zamanda kültürel farkındalığın da gelişimini desteklemektedir.

Morain (1969), folklorun öğrencilerin hedef kültürün gündelik yaşamını ve toplumsal değerlerini anlamalarına yardımcı olduğunu belirtmekte (s.6), Lopatin (1951), folklorun dil öğretimine kültürel bir zemin sunduğunu vurgulamakta (s.453), Pedersen (1993) ise folklorik materyallerin başlangıç seviyesinden ileri seviyeye kadar dil öğretiminde etkili bir şekilde kullanılabileceğini ifade etmektedir (ss.1-2). Bu kuramsal yaklaşımlar, folklorun dil öğretiminde yalnızca kültürel bağlamı aktarmakla kalmayıp, aynı zamanda bilişsel ve pedagojik süreçleri destekleyen çok yönlü bir araç olarak kullanılabileceğini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede dilin hem anlam dünyasını hem de kültürel kodlarını taşıyan atasözleri, bilmeceler ve benzeri folklorik unsurların öğretim materyallerinde nasıl yer aldığı ve öğretim süreçlerine ne tür katkılar sunduğu dikkatle incelenmelidir. Örneğin folklorik unsurlardan atasözlerinin bu materyellerde nasıl yer aldığına baktığımızda, genellikle orta seviyede kullanılmakta olduğunu ancak yeterli şekilde ele alınmadığı vurgulanmaktadır (Akpınar, 2010; Hatipoğlu & Daşkın, 2020; İleri, 2024; Kalfa 2013). Benzer biçimde, metaforik yapılarıyla zihinsel esnekliği teşvik eden bilmeceler, öğrencilerin hem soyut düşünme becerilerini hem de hedef dile ilişkin kültürel farkındalıklarını geliştirmektedir (Başgöz, 1965; Magliocco, 1992). Kalfa (2013), Rahmawati ve arkadaşlarının (2022) ortaya koyduğu gibi, bu tür folklorik ürünlerin sınıf içinde çözümleme temelli kullanımı, öğrencilerin bilişsel gelişimlerine de katkı sağlamaktadır.

Öte yandan halk hikâyeleri ve efsaneler, dil öğretiminde anlatım biçimlerinin öğretimi kadar kültürlerarası farkındalık oluşturulmasında da işlevseldir. Endonezya bağlamında yapılan çalışmalar (Ellisafny vd., 2019; Miranda vd., 2024), yerel folklorun hedef dile entegre edilmesinin hem dilsel yeterlilik hem de motivasyon üzerinde olumlu etkiler yarattığını göstermektedir. Barfield ve Uzarski (2009) de bu görüşü destekleyerek, kültürel özgünlük taşıyan yerel öğelerin EFL sınıflarına dâhil edilmesinin, öğrenmenin anlamlı hale gelmesini sağladığını vurgular.

Sözlü kültürün önemli bir diğer taşıyıcısı olan halk şarkıları da bu açıdan değerlendirildiğinde, dil öğretiminde ihmal edilmemesi gereken güçlü bir araç olarak öne çıkmaktadır. Telaffuz gelişimini, kelime dağarcığını ve ritmik yapılar aracılığıyla dil farkındalığını destekleyen bu materyaller, özellikle hedef kültürün sezgisel olarak kavranmasına katkı sunar (Segui, 2018; Çangal, 2012). “Waltzing Matilda” gibi baladlar veya Afrikalı-Amerikalı halk şarkıları, tarihsel bağlamların öğrenilmesine ve kültürel çeşitliliğin fark edilmesine olanak tanımaktadır (Segui, 2018, s.19).

Somut kültürel öğelerin, özellikle de yemek kültürünün, dil öğretim materyallerine entegrasyonu ise hem sembolik hem de pedagojik anlamlar taşımaktadır. Magliocco’nun (1992) da belirttiği gibi, yemek kültürü yalnızca bir beslenme pratiği değil, aynı zamanda etnik kimliğin

taşıyıcısıdır. Bu bağlamda, *İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretimi* kitabında yapılan analizde, yemek kültürünün A1 seviyesinde geleneksel kutlamalarla, B1 düzeyinde sembolik anlatımlarla işlendiği; ancak B2 seviyesinde folklorik yoğunluğun azaldığı gözlemlenmiştir (Fişekçioğlu, 2022, s.514). C1 seviyesinde ise “tuzlu kahve” gibi kültürel anlam yüklü örneklerle halk kültürüne yeniden dönüş olduğu dikkat çekmektedir. Buna karşılık, *Spring 6* adlı İngilizce öğretim materyalinde yalnızca “pumpkin pie”, “hot dog” ve “Thanksgiving Day” gibi yüzeysel kültürel referanslar bulunmakta, bu temaların arka planındaki sosyo-kültürel bağlam yeterince işlenmemektedir (Çakır, 2010, s.186). Literatürdeki bu bulgular, folklorun dil öğretiminde kayda değer bir potansiyele sahip olmasına karşın, bu potansiyelin genellikle sınırlı, dağınık ve sistematiklikten uzak uygulamalarla değerlendirildiğini göstermektedir.

2.3 Araştırmanın Amacı ve Araştırma Soruları

Bu çalışmanın temel amacı, Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretiminde kullanılan ders kitaplarında yer alan folklorik unsurları belirlemek, bu unsurların içerikte nasıl temsil edildiğini incelemek ve söz konusu unsurların tematik açıdan nasıl gruplandığını karşılaştırmalı olarak analiz etmektir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan *Türkçe ve Türk Kültürü* ders kitaplarında folklorik unsurlar hangi tematik gruplar altında sınıflandırılmaktadır?
2. İngilizce öğretiminde kullanılan *English File* serisinde folklorik unsurlar nasıl gruplandırılmaktadır?
3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitapları ile İngilizce öğretim kitapları arasında folklorik unsurların tematik gruplandırılması bakımından ne tür benzerlikler ve farklılıklar bulunmaktadır?

YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli

Bu çalışmada, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hazırlanan *Türkçe ve Türk Kültürü* ders kitapları ile İngilizce öğretiminde yaygın olarak kullanılan *English File* kitapları, içeriklerindeki folklorik unsurlar açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Nitel araştırmalar, kültürel ve bağlamsal öğeleri derinlemesine inceleyebilme yetisi sayesinde, dil ve kültür aktarımı gibi konuların araştırılmasında önemli avantajlar sunmaktadır. Bu yaklaşım, esnek yapısı ve bağlamsal duyarlılığı sayesinde, araştırma sürecinde daha önce öngörülmemiş bulgulara ulaşılmasına da olanak tanımaktadır (Mack vd., 2005, s.1). Bu bağlamda araştırma kapsamında incelenen kitaplar nitel araştırma desenlerinden doküman analizi tekniği kullanılarak incelenmiştir. Doküman analizi, basılı ve dijital materyallerin sistemli biçimde incelenmesini, içeriklerinden anlam üretilmesini ve araştırma sorularını yanıtlayacak temaların belirlenmesini kapsayan bir yöntemdir (Bowen, 2009, s.27). Bu yöntem, ders kitaplarının kültürel içeriklerini doğal bağlamında incelemeyi mümkün kıldığı için çalışma amacıyla doğrudan örtüşmektedir.

Armstrong (2021), doküman analizini pozitivist ve fenomenolojik iki temel yaklaşım altında sınıflandırmaktadır. Pozitivist yönelim, içeriklerin nesnel ölçütlerle çözümlenmesini ve verilerin sistematik biçimde kodlanmasını öngörürken; fenomenolojik yaklaşım belgelerdeki anlam katmanlarının yorumlanmasına odaklanmaktadır (Armstrong, 2021, ss.1-2). Bu araştırmada pozitivist yaklaşım benimsenmiş, folklorik unsurların nesnel olarak belirlenmesine ve temalar hâlinde sınıflandırılmasına olanak sağladığı için içerik analizi tercih edilmiştir. İçerik analizi geleneksel, yönlendirilmiş ve özetleyici olmak üzere üç biçimde uygulanabilmektedir; bu çalışma, verilerin sayımına dayanan ve daha sonra bağlamsal yorumlarla desteklenen özetleyici yaklaşımı izlemiştir (Armstrong, 2021, s.5).

Folklorik unsurların sınıflandırılmasında, Sedat Veyis Örnek'in (1977) *Türk Halkbilimi* adlı eserinde sunduğu tasnif temel alınmıştır. Bu sınıflandırma, folklorun çok boyutlu yapısını dikkate alarak kitaplarda yer alan kültürel öğelerin sistematik ve tematik biçimde değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. Bu doğrultuda öncelikle metinlerde yer alan folklorik öğeler belirlenmiş; daha sonra bu öğeler Örnek'in tasnifine uygun biçimde yerleşim, ekonomi, sanat ve zanaat, beslenme, giyim, halk bilgisi, inançlar, bayramlar, halk edebiyatı ve halk tiyatrosu gibi ana temalar altında sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma aşamasının ardından her bir tema için frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış ve benzer CEFR seviyesindeki kitaplar arasında karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmıştır. Böylece folklorik içerikler tematik olarak düzenlenmiş ve karşılaştırılabilir bir analitik çerçevede sunulmuştur.

3.2 Veri Kaynakları

Bu araştırmanın veri kaynaklarını yurt dışında yaşayan Türk çocuklarının Türkçeyi kültürel bağlamda öğrenmelerini desteklemek amacıyla 2019 yılında MEB tarafından hazırlanan sekiz kitaplık *Türkçe ve Türk Kültürü* serisi ile Oxford University Press tarafından yayımlanan *English File (Beginner, Elementary, Intermediate, Upper Intermediate)* kitapları oluşturmaktadır. Her iki materyal grubunun çalışmaya dâhil edilmesi, dil öğretiminin kültürel aktarım boyutunu incelemeye elverişli içerik sunmaları ve folklorik unsurlar açısından karşılaştırmalı bir analiz yapmaya uygun olmalarıyla ilişkilidir.

MEB tarafından hazırlanan *Türkçe ve Türk Kültürü* ders kitapları, öğrencilerin hem Türkçeyi etkili bir şekilde öğrenmelerini hem de kültürel kimliklerini korumalarını hedefleyen sekiz seviyeli bir seridir. Kitaplarda yer alan *Ben ve Ailem, Bayramlar ve Kutlamalar, Sanat ve Edebiyat, İnsan ve Doğa* gibi temalar, Türk folklorunun farklı yönlerine ilişkin unsurların doğal bir biçimde ders içeriğine yerleştirilmesine olanak tanımaktadır (T.C. Millî Eğitim Bakanlığı, 2018, ss.3-4). Bu nedenle, folklorik öğelerin eğitim materyalindeki görünürlüğünü incelemek açısından söz konusu seri uygun bir kaynak niteliği taşımaktadır.

English File serisi, uluslararası ölçekte yaygın olarak kullanılmakta olup, İngilizcenin yabancı dil olarak öğretildiği pek çok ülkede dil öğretim merkezleri, üniversite hazırlık okulları ve özel kurslar tarafından standart materyal olarak tercih edilmektedir. Bu özellik, seriyi Türkçe ders kitaplarıyla yapılacak kültür karşılaştırmaları için uluslararası bağlamı temsil eden uygun bir örneklem hâline getirmektedir. Serinin A1'den C1'e uzanan CEFR temelli seviyelendirmesi, *Türkçe ve Türk Kültürü* kitaplarıyla seviyeler arası eşlenebilir karşılaştırmalara imkân tanımakta ve metodolojik olarak düzey eşleştirmesi yapılabilir bir veri seti sunmaktadır. Ayrıca alanyazında, *English File*'ın folklorik ve kültürel unsurlar açısından zengin bir kaynak olduğunu ortaya koyan çalışmalar mevcuttur; örneğin Fakazlı ve Baytar (2021), Headway ve *English File* serilerini karşılaştırmış ve *English File*'ın çok daha fazla kültürel öğe içerdiğini belirlemiştir (s.2272). Bu bulgu, serinin kültür aktarımı açısından yoğun ve çeşitli veri sunan bir materyal olduğunu doğrulamakta ve folklorik unsurların tematik analizi için yeterli bir örneklem sağladığını göstermektedir. Serinin sunduğu çoklu kültürel taşıyıcılar, (okuma ve dinleme metinleri, görseller, videolar ve ders içi kültürel notlar) folklorik ve kültürel içeriklerin kapsamlı biçimde incelenmesine imkân tanımaktadır.

Kitapların ortak bir dil düzeyinde karşılaştırılabilmesini sağlamak amacıyla, tez danışmanının yönlendirmesi doğrultusunda *Türkçe ve Türk Kültürü* ders kitapları Avrupa Ortak Dil Referans Çerçevesi'ne (CEFR) göre yeniden seviyelendirilmiştir. Buna göre, Kitap 1–2 A1; Kitap 3–4 A2; Kitap 5–6 B1 ve Kitap 7–8 B2 düzeylerine karşılık gelmektedir. *English File* serisinde ise düzeyler Beginner (A1), Elementary (A2), Intermediate (B1) ve Upper-Intermediate (B2) olarak tanımlanmaktadır. Bu eşleştirme, iki materyal setinin benzer dil yeterlilik düzeylerinde sunulan folklorik içeriklerinin tutarlı ve karşılaştırılabilir bir biçimde analiz edilmesine olanak tanımış; böylece veri çözümleme sürecine yönetsel açıdan önemli bir katkı sağlamıştır.

3.3 Veri Analizi

Araştırmanın analiz süreci, nitel araştırma yöntemlerinde kullanılan özetleyici içerik analizi yaklaşımı doğrultusunda yapılandırılmıştır. Bu yaklaşımda öncelikle veriler betimlenmiş, ardından metinlerden elde edilen anlam birimleri kodlanarak daha üst düzey kategoriler hâline getirilmiştir. Özetleyici içerik analizi, kapsamlı veri setlerini sistematik biçimde sadeleştirme, tematik örüntüleri görünür kılma ve yorumlamaya imkân tanınması nedeniyle tercih edilmiştir. Bu yöntem, özellikle eğitim materyallerinde yer alan kültürel unsurların yoğun ve çok katmanlı yapısını açık ve karşılaştırılabilir bir forma dönüştürdüğü için araştırmanın amacına uygun bir analitik çerçeve sağlamaktadır (Armstrong, 2021, s.5).

Analiz sürecinde, folklorik unsurların tutarlı biçimde kodlanmasını sağlayan Sedat Veyis Örnek'in Türk Halkbilimi (1977) adlı eserindeki tasnif rubrik olarak kullanılmıştır. Bu tercih, yalnızca Örnek'in sınıflandırmasının Türk halk kültürüne ilişkin temel temaları sistematik ve tematik bir çerçevede ortaya koymasıyla değil, aynı zamanda folklor tasniflerinde hangi ilkelerin gözetilmesi gerektiğine ilişkin Propp'un (2009) vurguladığı kuramsal uyarılarla da uyumludur. Propp, bir folklor tasnifinin tutarlı, karşılıklı dışlayıcı, sabit ölçütlere dayalı ve uygulanabilir olması gerektiğini; ayrıca kategorilerin veriyle doğrudan ilişkilendirilebildiği durumlarda anlam kazandığını belirtir (ss.6-9). Buna karşılık, literatürde Güvenç (2021) gibi daha geniş kapsamlı kültür tasnifleri de bulunmakla birlikte, bu tür çok katmanlı ve örtüşen kategorilerin uygulamalı ders kitabı analizlerinde analitik karmaşa yaratabileceği ve karşılaştırmalı incelemelerde geçerliliği azaltabileceği ifade edilmektedir. Bu bağlamda Örnek'in daha sade, tematik ve operasyonel yapısı, araştırmanın veri yapısıyla uyumlu, yöntembilimsel açıdan pragmatik bir çerçeve sunmaktadır. Bu sınıflandırma, folklorun kapsam ve çeşitliliğini belirgin kategoriler altında incelemeye olanak tanıdığı için karşılaştırmalı analizde işlevsel bir çerçeve sunmuştur. Her iki kitap seti, bu rubriğe dayalı olarak çözümlenmiş; folklorik öğelerin hangi kategorilerde yer aldığı ve dil öğretimi bağlamına nasıl yansıdığı sistemli biçimde ortaya konmuştur.

Nitel araştırmaların güvenilirlik ve geçerliliğine ilişkin gereklilikler doğrultusunda veri analizi süreci sistematik biçimde yapılandırılmıştır. Örnek'in (1977) tasnifi rubrik olarak uygulanırken, kodlamalar araştırmacı ve tez danışmanı tarafından birbirinden bağımsız biçimde yapılmış; iki kodlayıcının sonuçları karşılaştırılarak değerlendiriciler arası güvenilirlik katsayısı (interrater reliability) 0.92 olarak hesaplanmıştır. Bu oran, rubriğin uygulanabilirliğini ve kodlama sürecinin yüksek düzeyde tutarlı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla rubrik, hem araştırmacılar arası tutarlılığı arttırmakta hem de içerik analizinin nesnelliğini güçlendirmekte; aynı zamanda analiz sürecinin yeniden üretilebilirliğine de katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda, rubriğin kullanımı metodolojik açıdan gerekçeli ve analitik güvenliği sağlayan bir uygulama olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde, incelenen *Türkçe ve Türk Kültürü* ile *English File* ders kitaplarında yer alan folklorik unsurların Sedat Veyis Örnek'in sınıflandırmasına göre gruplandırılmasına ilişkin elde edilen veriler sunulmaktadır. Analiz sürecinde folklorik unsurlar, sayısal bulguların yanı sıra nitel örneklerle desteklenmiş; her iki dilin öğretim materyalleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar karşılaştırmalı olarak ortaya konmuştur. Elde edilen veriler, araştırmanın temel sorularını yanıtlamaya yönelik olarak tematik kategoriler çerçevesinde yapılandırılmış ve sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Her bir kategori altında, ilgili folklorik unsurların her kitapta ne sıklıkla yer aldığı belirtilmiş; bulguların yorumlanmasında görsel öğeler ve metinler dikkate alınmıştır.

4.1 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kitaplarında Folklorik Unsurların Nasıl Gruplandırıldığı

Tablo 1

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 1

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numarası
Ekonomi	2	5.00	Yel değirmeni, geleneksel tarım ve enerji üretiminde folklorik bir unsurdur.	95,137
Beslenme ve Mutfak	5	12.50	Mangal, aile bağlarını güçlendiren folklorik bir uygulamadır; çay ise dostlukları pekiştirir.	9,12,15,73, 153
Sanat ve Zanaat	2	5.00	Origami, geleneksel bir sanat olup, kültürel kodlar barındıran folklorik bir unsurdur.	37,142
Giyim Süslenme	8	20.00	Yöresel çocuk kıyafetleri, kültürel kimlikleri ve toplumsal normları yansıtan folklorik unsurlardır.	28,29,35, 38,39,43, 46,47
İnançlar, Töreler Gelenekler	2	5.00	Su dökme geleneği, güvenli yolculuk temennisi olarak folklorik bir ritüeldir. Semazen figürü, manevi değerlere işaret eden folklorik bir unsurdur.	102,105
Kalıp Hareketler Sesler	1	2.50	El öpme, Türk kültüründe saygı ve sevgi ifadesi olarak önemli bir folklorik gelenektir.	97
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	10	25.00	Hacivat ve Karagöz, geleneksel tiyatronun karakterleri olup, halk değerlerini eğlenceli bir şekilde aktarır.	44,106,107, 109,116,117, 118,119,122, 123
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	10	25.00	İstöp ve Sek Sek gibi geleneksel oyunlar, Türk kültürünün sosyal etkileşimi artıran folklorik unsurlarıdır.	21,48,49, 50,56,57, 60,61,62, 63
Toplam	40	100.00		

Tablo 1'deki veriler, *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* ile *Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar* kategorilerinin %25.00 oranla öne çıktığını göstermektedir. Bu durum, sözlü kültür ürünleri ve geleneksel oyunların kültürel aktarımda merkezi bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. *Giyim ve Süslenme* kategorisi (%20.00), bireysel kimliğin yanı sıra toplumsal aidiyetin de bir göstergesi olarak dikkat çekmektedir. *Beslenme ve Mutfak* (%12.50), çay ve mangal gibi öğeler aracılığıyla toplumsal dayanışmayı yansıtmaktadır. Görece düşük oranlara sahip *Ekonomi*, *Sanat ve Zanaat* ve *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* kategorileri (%5.00) ise folklorun günlük yaşamla ilişkisini

göstermektedir. El öpme geleneğinin yer aldığı *Kalp Hareketler ve Sesler* kategorisi (%2.50) ise saygı ve sevgi ifadesi olarak kültürel sürekliliği temsil etmektedir.

Tablo 2

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 2

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numarası
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı, Barınak-Konut)	3	3.45	Camiler, sosyal ve kültürel işlevler sunarak halkın inançlarını yansıtır; köy yaşamı, folklorik zenginlikler içerir.	101, 147, 200
Beslenme ve Mutfak	25	28.74	Geleneksel yiyecekler (lokum, baklava, kebab vb.) folklorik değerleri (misafirperverlik, paylaşım) simgeler.	45, 47, 56, 58, 60, 62, 66, 75, 76, 89, 92, 98, 99, 101, 103, 107, 111, 113, 116, 122, 126, 129, 146, 147, 148
Sanat ve Zanaat (Halk Sanatları ve 9 Zanaatları)	9	10.34	Testi ve bez bebek, el yapımı kültürel miras örnekleri olarak folklorik kimliği yansıtır.	115, 163, 164, 165, 166, 173, 174, 175, 179
Giyim ve Süslenme	3	3.45	Geleneksel kıyafetler, yerel kültürlerin folklorik unsurlarını ve sosyal yapıyı gösterir.	35, 38, 85, 109
Bayramlar ve Törenler	6	6.90	Ramazan ve 23 Nisan kutlamaları, toplumsal dayanışmayı ve folklorik değerleri yansıtır.	73, 83, 84, 85, 96, 97
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	17	19.54	Keloğlan ve diğer masallar, mizahi anlatımlarla toplumsal değerleri aktaran folklorik unsurlardır.	82, 132, 133, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 149, 150, 151, 152, 156, 180, 193, 203
Halk Müziği ve Oyunları	6	6.90	Ramazan davulu ve saz, Türk halk müziğinin folklorik unsurlarıdır.	73, 74, 76, 86, 107, 115
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	18	20.69	Canik Oyuncak Müzesi, geleneksel el yapımı oyuncaklarla çocuk kültürünün folklorik yönlerini sergiler.İstop, saklımbaç gibi geleneksel çocuk oyunları önemli folklorik unsurlar arasında yer almaktadır	60, 61, 72, 136, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 173, 174, 175, 179, 180
Toplam	87	100		

Tablo 2 verilerine göre, *Beslenme ve Mutfak* kategorisi %28.74 ile en yüksek orana sahiptir. Bu durum, geleneksel yiyeceklerin kültürel kimliğin korunmasında önemli bir araç olduğunu göstermektedir. *Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar* kategorisi (%20.69), kültürel mirasın kuşaktan kuşağa aktarımında oynadığı rolle öne çıkmaktadır. *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* (%19.54) masallar ve anlatılar yoluyla toplumsal değerleri ve mizahı yansıtırken, *Sanat ve Zanaat* (%10.34) el emeği ürünler aracılığıyla estetik anlayış ve kültürel birikimi ortaya koymaktadır. Daha düşük oranlara sahip olan *Bayramlar ve Törenler* ile *Halk Müziği ve Oyunları* (her biri %6.90),

toplumsal birliktelik ve ortak değerlerin ifadesi olarak değerlendirilebilir. *Yerleşim* ve *Giyim ve Süslenme* kategorileri ise (%3.45), halk yaşamının farklı yönlerini yansıtmakla birlikte, diğer başlıkların gerisinde kalmaktadır.

Tablo 3

Folklorik Unsurların Yüzesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 3

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı, Yerleşim Türleri, Barınak-Konut)	12	17.14	Camiler, toplumsal yaşamın ve dini inançların merkezi olarak yerleşim yerlerinin kültürel yapısında önemli bir yer tutar. Kız Kulesi, , Ayasofya Camii, Topkapı Sarayı, Sultanahmet Cami gibi yapılar sadece fiziksel mekânlar olarak değil, aynı zamanda efsaneler, tarihî anlatılar ve kültürel hafızadaki yerleriyle de folklorik unsurlar olarak ele alınabilir	77, 78,79,80 81,82,83, 84,86,87 89,133
Ekonomi (Ekonomi Türleri, 1 Halk Ekonomisi)	1	1.43	Tarım aletleri olan tırmık ve çapa gibi unsurlar, halkın geçim kaynaklarıyla doğrudan bağlantılıdır; bu bağlamda ekonomik faaliyetler folklorik unsurlar arasında önemli bir yere sahiptir.	25
Beslenme ve Mutfak	1	1.43	Lokma, düğünlerde ve özel günlerde sıkça hazırlanan bir gelenektir ve toplumsal dayanışma ile kültürel aktarımın simgesidir.	40
Giyim ve Süslenme	2	2.86	Halk oyunları kıyafetleri, yerel kültürün ve geleneklerin yansımalarını gösterir ve toplumsal kimliğin bir parçası olarak folklorik unsurlar arasında yer alır.	29, 129
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	5	7.14	Düğün ve benzeri etkinliklerde aile bireylerinin bir arada olması, kuşaklar arası etkileşim ve kültürel aktarım gibi geleneksel unsurlar içeren şiir, cümleler ve görseller geleneklere dair ipucu vermektedir	11,16,19, 23,126
Bayramlar ve Törenler	10	12.35	Cumhuriyet Bayramı, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı gibi törenler, toplumsal değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında önemli bir rol oynamaktadır.	63,64,65, 66,67,69, 70,72,76, 130 12,30,31,
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	14	20	"Amca baba yarısıdır." ve "Gülme komşuna, gelir başına" gibi atasözleri, halk kültürünün önemli parçalarıdır. Dede Korkut Masalları ve Kız Kulesi Efsanesi gibi diğer anlatılar, toplumsal değerlerin aktarılmasında önemli bir işlev görür.	34,87,97,98, 100,102,103, 104,108,111, 127 29,114,115
Halk Müziği ve Oyunları	19	27.14	Zeybek oyunları gibi folklorik unsurlar, sadece dans figürleri değil, aynı zamanda kahramanlık ve dayanışma gibi değerleri de simgeler. Davul,kemençe saz,kopuz,	116,117,118, 119,120,121,

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
			kabak kemane,kemençe,zurna gibi enstrümanlar, kültürel kimliğin önemli bileşenlerindedir.	122,123,124, 125,127,129, 131
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	6	8.57	"Yağ Satarım, Bal Satarım" ve "Bülbül Kafeste" gibi çocuk oyunları, halk kültürünün önemli bir parçası olup, nesiller arası aktarımda rol oynar ve çocukların sosyal becerilerinin gelişimine katkı sağlar.	47,48,49, 50,54,59
Toplam	70	100		

Tablo 3’de *Halk Müziği ve Oyunları* kategorisi %27.14 ile en yüksek orana ulaşarak müzik ve dansın kültürel aktarımda güçlü bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* (%20) atasözü, efsane ve destanlarla toplumsal değerleri yaşatmaktadır. *Yerleşim* (%17.14) mimari ve kültürel hafızayı yansıtırken, *Bayramlar ve Törenler* (%12.35) ortak kimlik bilincini pekiştirmektedir. *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* (%7.14) ile *Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar* (%8.57) sosyal etkileşimi destekleyen unsurlar olarak öne çıkmaktadır. Daha düşük oranlara sahip *Giyim ve Süslenme, Beslenme ve Mutfak* ve *Ekonomi* ise (%2.86–%1.43) kültürel yaşamın farklı yönlerine ışık tutmaktadır.

Tablo 4

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 4

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı, Yerleşim Türleri, Barınak-Konut)	14	22.5	Geleneksel ve tarihî yapılar, kültürel mirasın önemli bir parçasıdır. Safranbolu evleri gibi Osmanlı dönemine ait sivil mimari örnekleri, camiler ve saraylar toplumun sosyal yapısını ve dini inançlarını yansıtmaktadır.	73, 74, 75, 76, 86, 111, 112, 114, 106, 107, 108, 115, 116, 117
Beslenme ve Mutfak	6	9.68	Beslenme alışkanlıkları, kültürel kimliğin önemli göstergelerindedir. Döner gibi Türk mutfağına ait yiyecekler ile pizza, kruvasan, bretzel ve hamburger gibi uluslararası besinler, kültürel etkileşimi ve beslenme alışkanlıklarının çeşitliliğini ortaya koymaktadır.	12, 20, 35
Giyim ve Süslenme	2	3.23	Geleneksel halk oyunlarında kullanılan kıyafetler, bölgesel kimliği ve tarihî süreçte oluşan giyim kültürünü yansıtmaktadır. Zeybek kıyafetleri gibi yerel giysiler, toplumsal aidiyetin ve kültürel aktarımın bir göstergesidir.	25, 29

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	6	9.68	Toplumsal yapının korunmasında ve kültürel sürekliliğin sağlanmasında inançlar, töreler ve gelenekler önemli bir yer tutmaktadır. Yeni doğan bebek ziyareti, akraba ziyaretlerinde hediye alma, düğün ve hasta ziyareti gibi gelenekler bireyler arasındaki bağları güçlendiren ritüellerdir. Ayrıca Mevlana ve sema töreni gibi dinsel ve kültürel pratikler, mistik geleneğin aktarımına katkı sağlamaktadır.	13, 14, 16, 18, 30, 89
Bayramlar ve Törenler	12	19.35	Milli bayramlar ve törenler, toplumsal hafızanın ve ulusal kimliğin şekillenmesinde önemli bir role sahiptir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, Zafer Bayramı ve Cumhuriyet Bayramı gibi kutlamalar, halkın ortak değerlerini ve tarihî mirasını yaşatmaktadır.	57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	10	16.13	Halk anlatıları, efsaneler ve masallar, kültürel belleğin korunmasında ve nesilden nesile aktarılmasında önemli rol oynamaktadır. Otuz Oğlu Olan Hakan anlatısı, Karanlıktaki Fil gibi masallar, Peri Bacaları efsanesi, atasözleri ile Hacı Bektaş Veli, Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bayram Veli gibi tarihî şahsiyetler halk edebiyatının toplumsal öğüt ve değer aktarımındaki rolünü göstermektedir.	22, 33, 51, 55,82,89, 90,91,92, 93,94,95, 96,97,98, 99,100,101
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	12	19.35	Geleneksel çocuk oyunları, toplumsal ilişkilerin güçlenmesine katkı sağlayan önemli folklorik unsurlardır. Sek sek, misket, mendil kapmaca, körebe gibi oyunlar, çocukların sosyalleşme sürecine yardımcı olurken, kültürel mirasın da bir parçası olarak kuşaktan kuşağa aktarılmaktadır.	102,109, 110, 127, 128, 132
Toplam	62	100		

Tablo 4’de *Yerleşim* kategorisi %22.5 ile başı çekmekte, bu da geleneksel mimarinin kültürel kimlikteki yerini vurgulamaktadır. *Çocuk Oyunları ve Bayramlar* (her biri %19.35), sosyalleşme ve kültürel aktarım açısından dikkat çekerken, *Halk Edebiyatı* (%16.13) atasözü, masal ve efsaneler aracılığıyla toplumsal değerleri yansıtmaktadır. *İnançlar ve Gelenekler ile Beslenme ve Mutfak* (her biri %9.68), günlük yaşamın folklorik yönlerini temsil ederken, *Giyim ve Süslenme* kategorisi %3.23 ile en düşük orana sahip olmuştur.

Tablo 5*Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 5*

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numaraları
Beslenme ve Mutfak	2	3.64	Geleneksel beslenme alışkanlıkları içinde reçel yapımı ve şekerleme gibi tatlı üretimi önemli bir yer tutmaktadır. Bu tür yiyecekler, misafir ağırlama, bayram ve özel günlerde ikram kültürünün bir parçası olarak değerlendirilmektedir.	106
Sanat ve Zanaat (Halk Sanatları ve Zanaatları)	10	18.18	Halı dokumacılığı, ebru sanatı, minyatür ve bakırcılık gibi el sanatları, geleneksel bilgi ve becerilerin nesilden nesile aktarılmasını sağlamaktadır. Özellikle halı ve kilim dokumacılığı, Türk göçebe yaşam tarzının ve sanatsal anlayışının bir yansıması olarak öne çıkmaktadır.	115,116,117, 118,122,123, 125,126,127, 128
Giyim ve Süslenme	4	7.27	Geleneksel giyim unsurları, toplumsal statü, bölgesel farklılıklar ve kültürel kimlik açısından önemli göstergeler taşımaktadır. Örneğin, büyükanne ve anneannelerin eşarp takması, kadınların geleneksel örtünme biçimini yansıtırken; Arap kültürüne ait beyaz uzun elbise ve kavuk gibi giysiler, bölgesel kıyafet çeşitliliğini göstermektedir. Ayrıca, erkek ve kadınların yöresel kıyafetleri, kültürel mirasın korunması açısından önem arz etmektedir.	13, 41, 43
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	8	14.55	Toplumun inanç sistemi ve gelenekleri, bireylerin sosyal yaşamını doğrudan etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Mevlâna ve semazen geleneği, Türk-İslam mistisizminin önemli bir parçasıdır. Ayrıca, suyun ve kâğıdın kutsallığına ilişkin inançlar, doğayla kurulan sembolik ilişkileri göstermektedir. Türk kültüründe çeyiz sandığı, evlilik öncesi hazırlıkların bir parçası olarak önemli görülmektedir. Kartalın koruyucu bir figür olarak kabul edilmesi ve atın kutsal sayılması gibi inançlar ise Şamanizm kökenli anlayışların izlerini taşımaktadır.	27,41,97,98, 102,114,140, 144
Bayramlar ve Törenler	5	9.09	Milli bayramlar, toplumun ortak hafızasını oluşturan ve kültürel aidiyet duygusunu güçlendiren önemli ritüellerdir. 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı gibi özel günler, ulusal kimliğin korunmasına ve tarih bilincinin güçlendirilmesine katkıda bulunmaktadır.	69,70,71, 77,78
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	10	18.18	Halk edebiyatı, sözlü ve yazılı kültürel mirasın en önemli unsurlarından biridir. Atasözleri ve deyimler, toplumun kolektif bilgelik anlayışını yansıtmaktadır. Örneğin, "On parmağında on marifet" deyimini, çok yönlü bireyleri tanımlarken; "Akıl ile para satın alınmaz" atasözü, bilgeliliğin maddi değerlerle ölçülemeyeceğini vurgulamaktadır. Mesnevi'den hikâyeler, halk anlatıları ve destanlar, kültürel kimliğin şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Hacı Bektaş Veli'nin Anadolu'ya	13,15,16, 34,35,36, 37,57,58, 75,79,132, 133,135,136, 137,140,141

Ana Kategoriler (n)	Frekans (%)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numaraları
			güvercin kılığında gelmesi gibi anlatılar, halk inanışlarında mistik öğelerin varlığını göstermektedir.	
Halk Müziği ve Oyunları	7	12.73	Halk müziği ve halk oyunları, kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılmasında önemli bir role sahiptir. Zeybek, Çayda Çıra ve Halay gibi halk oyunları, bölgesel farklılıklara rağmen ortak kültürel belleğin bir parçası olarak varlığını sürdürmektedir. Barış Manço'nun şarkıları ise modern dönemde halk müziği ile popüler kültür arasındaki bağlantıyı kurarak, kültürel mirasın devamlılığını sağlamaktadır.	23,44,45, 46,47,48, 49,50,51, 52,92,134, 142
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	1	1.82	Çocuk oyunları, toplumsal değerlerin erken yaşta öğrenilmesini sağlayan unsurlardan biridir. Kâğıttan kuş yapımı gibi el becerisi gerektiren oyunlar, geleneksel oyuncak yapımının bir parçasıdır. Bu tür oyunlar, çocukların yaratıcılığını geliştiren ve kültürel kodları aktaran eğitsel işlevlere sahiptir.	17
Toplam	55	100		

Tablo 5'e göre *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* ile *Sanat ve Zanaat* kategorileri %18.18 oranıyla öne çıkmakta, bu da sözlü kültür ve el sanatlarının kültürel mirasın yaşatılmasındaki etkisini ortaya koymaktadır. *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* (%14.55) ile *Halk Müziği ve Oyunları* (%12.73) da toplumsal kimliğin oluşumunda önemli yer tutmaktadır. Öte yandan, *Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar* kategorisinin %1.82 ile en düşük oranda temsil edilmesi, geleneksel oyunların günümüzde sınırlı yer bulduğunu göstermektedir. *Beslenme ve Mutfak* (%3.64) ile *Giyim ve Süslenme* (%7.27) ise diğer kategorilere göre daha düşük düzeyde yer almıştır.

Tablo 6

Folklorik Unsurların Yüzdesele Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 6

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numarası
Beslenme ve Mutfak	11	20.37	Döner, lokum, erik reçeli, kabak tatlısı, pizza ve lahmacun, kurban etinden yapılan kavurma, kaburga dolması, kestane şekeri, hamsi tava, kabak çiçeği dolması, içli köfte, çağ kebabı, baklava, kebablar, geleneksel mutfak kültürünü yansıtan yiyeceklerdir. Toplumun tarihî, coğrafi ve sosyo-kültürel yapısını şekillendiren folklorik unsurlardır. Kurban etinden yapılan kavurma, dini bayramlarla ilişkilidir ve ritüelistik bir yönü vardır.	13, 27, 28, 38, 78, 85, 92, 94, 97, 99, 102
Sanat ve Zanaat (Halk Sanatları ve Zanaatları)	2	3.70	El yapımı çiçek işlemeli tabaklar, vazolar → Halk sanatı ve el işçiliği, geleneksel zanaat ustalarının kültürel mirası aktardığı önemli folklorik unsurlardır. El işçiliği, kuşaktan kuşağa aktarılan estetik ve beceri bilgisini barındırır.	156, 160

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numarası
Giyim ve Süslenme	2	3.70	Eskimolar ve Araplar gibi çeşitli ülkelerin giyim tarzı toplumların iklimsel, dini ve sosyo-kültürel yapısını yansıtan folklorik unsurlardır. Toplumun kimliğini, statüsünü ve geleneklerini yansıtan bir ifade biçimi olarak değerlendirilebilir.	31,32
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	5	9.26	Bayramlarda tebrik kartı gönderme, modernleşmeyle birlikte değişime uğrasa da, toplumdaki aidiyet ve iletişim bağlarını gösterir. "Yaratılanı Yaradandan ötürü hoş görmek" gibi ifadeler, ahlaki ve tasavvufi düşünce biçimini gösteren sözlü kültür ürünleridir.	18, 19, 45, 73, 145
Bayramlar ve Törenler	17	31.48	Kurban Bayramı, dinî ritüelleri ve paylaşım kültürünü barındırırken, Şükran Günü ise Amerikan kültüründe toplumsal dayanışmayı ve geçmişe saygıyı temsil eder.	66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	16	29.63	Yunus Emre'nin şiirleri, tasavvufi düşüncenin halk arasında yaygınlaşmasını sağlar. Atasözleri ve deyimler, toplumun ortak bilgi ve deneyimlerini aktaran sözlü kültür ürünleridir. Hacivat ve Karagöz, geleneksel gölge oyunları ile mizahi bir şekilde toplumsal eleştiri yapar. Yürüyen Köşk Efsanesi ise, milli kimlik ve Atatürk'ün doğa sevgisiyle ilgili bir anlatıyı şekillendirir.	33, 41, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 63, 64, 104, 154
Halk Müziği ve Oyunları	1	1.85	Karadeniz bölgesine özgü kemençe ve horon, o bölgenin coğrafi ve sosyal yapısını yansıtan dinamik folklorik öğelerdir.	98
Toplam	54	100.00		

Tablo 6'da folklorik unsurların en çok *Bayramlar ve Törenler* (%31.48) ile *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* (%29.63) kategorilerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum, sözlü kültür ve toplumsal birlikteliğin aktarımında törenlerin ve anlatıların belirleyici rolünü göstermektedir. *Beslenme ve Mutfak* (%20.37), kültürel kimlik ve ritüellerle olan bağını ortaya koyarken, *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* (%9.26) manevi değerlerin taşıyıcısı olarak öne çıkmaktadır. Daha düşük oranlara sahip *Sanat ve Zanaat*, *Giyim ve Süslenme* (her biri %3.70) ve *Halk Müziği ve Oyunları* (%1.85), kültürel mirasın farklı boyutlarını yansıtmaktadır.

Tablo 7

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 7

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numaraları
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı, Yerleşim Türleri, Barınak-Konut)	11	15.07	Cami, Yörük Çadırı, Mimar Sinan'ın eserleri, Tac Mahal, Mostar Köprüsü, İshak Paşa Sarayı gibi yapılar, halkın yaşam alanlarını ve tarihsel-kültürel mirasını yansıtır.	71,101,131, 132,133,134, 135,136,137,

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numaraları
				138,139
Ekonomi Türleri, (Ekonomi Halk Ekonomisi)	3	4.11	Siftah ve zimem defterleri, Osmanlı'dan günümüze uzanan ekonomik dayanışma ve ticaret ahlakını gösterir.	113,114,116
Beslenme ve Mutfak	4	5.48	Ramazan pidesi ve aşure, dini ve toplumsal dayanışmayı simgeleyen yiyeceklerdir.	71,73,145,154
Sanat ve Zanaat (Halk Sanatları ve Zanaatları)	4	5.48	Çingene Kızı Mozaïği, Kırkyama, kilim dokuma gibi sanatsal ürünler, halk sanatlarının ve el işçiliğinin önemini gösterir.	34,149,150,151
Giyim ve Süslenme	1	1.37	Fes ve Meksika şapkası, farklı kültürlerin geleneksel başlıklarını temsil eder.	31
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	35	47.95	Kına gecesi, düğün, Türklerde ad verme, sahur, iftar, dış kirası gibi gelenekler, dini ve toplumsal ritüellerin halk kültüründeki yerini gösterir.	11,14,19,24,25,26,27,28,30,39,40,41,42,48,74,75,76,77,78,79,80,81,82,83,84,85,86,87,88,92,109,111,112,118,119
Bayramlar ve Törenler	3	4.11	Ramazan Bayramı, Paskalya ve Roş Aşana gibi bayramlar, dini ritüellerin toplumdaki önemini yansıtır.	71,73,117
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	6	8.22	Deyimler, ninniler, Ağrı Dağı Efsanesi, Karacaoğlan'ın Koşması, Evliya Çelebi Seyahatnamesi ve Orhun Yazıtları gibi edebi unsurlar, sözlü ve yazılı kültür aktarımını temsil eder.	17,18,38,94,98,99,129,132,155
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	6	8.22	Yedi Kiremit, Sandalye Kapmaca, Heykel Oyunu, Körebe, Şapka Oyunu ve Kağıttan Kuş Yapıp Oynamak gibi oyunlar, çocukların sosyal gelişimi ve kültürel aktarım açısından önemlidir.	55,56,57,59,61,62,63,65,70
Toplam	73	100		

Tablo 7’de *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* kategorisi %47.95 ile en yüksek orana sahip olup, dini ve toplumsal ritüellerin halk kültüründeki etkisini göstermektedir. Yerleşim (%15.07), tarihî yapılar ve yaşam alanlarının kimlik inşasındaki rolünü vurgularken, *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu ile Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar* (her biri %8.22) sözlü kültür ve sosyalleşme süreçlerindeki önemine işaret etmektedir. *Sanat ve Zanaat ile Beslenme ve Mutfak* (her biri %5.48), el sanatı ve geleneksel yemeklerin kültürel değerini yansıtmaktadır. Daha düşük oranlara sahip *Ekonomi, Bayramlar ve Törenler* (%4.11) ile *Giyim ve Süslenme* (%1.37) ise folklorun farklı yönlerine ışık tutmaktadır.

Tablo 8

Folklorik Unsurların Yüzdesele Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 8

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı, Yerleşim Türleri, Barınak-Konut)	6	11.1	Mostar Köprüsü, Gül Baba Türbesi gibi yapılar yerel kültür ve tarih açısından önemli folklorik unsurlardır. Mostar Köprüsü, dayanışma ve barışın simgesi, Gül Baba Türbesi ise dini ve kültürel inançları yansıtır.	148,150,151, 152,154,155
Beslenme ve Mutfak	5	9.25	Aşure paylaşım ve dayanışma temalarını taşır. Aşure, birçok kültürde barış ve bereketin simgesi olarak anılır.	129,130,131, 138,139
Giyim ve Süslenme	1	1.85	Doru yerel halkın giydiği özel kıyafetleri ifade eder ve bölgenin kültürel kimliğini yansıtır. Geleneksel kıyafetler, kültürel değerlerin aktarımında önemli bir rol oynar.	128
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	8	14.8	Cemre’nin havaya, suya ve toprağa düşmesi, Kandiller, Berat Gecesi gibi unsurlar; toplumsal ritüeller, inançlar ve doğal olaylarla ilişkilidir. İstanbul Kardeleni, Erzincan Allıgelin bitkisi, Anadolu Glayörü gibi bitkiler ise folklorik şifalı bitkiler olarak yerel inançlarda önemli bir yere sahiptir.	117,132,133, 134,135,136, 204,209
Bayramlar ve Törenler	10	18.5	Nevruz, Hıdırellez, Karpuz Festivali, Deve Güreşi, Bostan Korkuluğu Festivali gibi bayramlar ve festivaller, toplumsal dayanışmayı, doğanın döngülerini kutlamak ve kültürel kimliği güçlendirmek amacıyla gerçekleştirilen önemli folklorik etkinliklerdir.	113,114,115 116,118,120, 124,125,126, 128
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	16	29.6	Deyimler, Hacivat ve Karagöz, Aşık Veysel, Fatih Sultan Mehmet’in Fermanı, Atasözleri, Tac Mahal Efsanesi gibi	14,33,34, 35,37,51,

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
			unsurlar, halk edebiyatının zenginliğini ve toplumsal değerleri yansıtır. Hacivat ve Karagöz, geleneksel Türk sahne sanatlarının önemli karakterleridir.	52,55,58, 97,102,103 104,105,146, 147
Halk Müziği ve Oyunları	4	7.4	Uzun İnce Bir Yoldayım türküsü, Kopuz, Çayda Çıra, Çiçeklerin Dili Türküsü gibi türler, toplumun duygusal ifadelerini ve geleneklerini aktaran önemli folklor unsurlardır.	99,114,120, 210
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	4	7.4	Sek Sek, uzun eşşek, medil kapmaca gibi geleneksel çocuk oyunları, kültürel mirasın aktarımında önemli bir rol oynar. Bu oyunlar, sosyal becerilerin gelişimine katkıda bulunur ve toplumun değerlerini yansıtır.	106,107,108, 109
Toplam	54	100		

Tablo 8'e göre folklorik unsurlar arasında en yüksek oran %29.6 ile *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* kategorisine aittir. Bu durum, sözlü ve yazılı mirasın toplumsal değerlerin aktarımındaki önemine işaret etmektedir. *Bayramlar ve Törenler* (%18.5), toplumsal birlik ve doğa temelli ritüellerin halk kültüründeki yerini yansıtırken; *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* (%14.8) dini ve doğa odaklı inanışları öne çıkarmaktadır. Yerleşim (%11.1) kültürel mekânların kimlik oluşturmadaki rolünü, *Beslenme ve Mutfak* (%9.25) ise yemek kültürünün sosyal bağları güçlendirmedeki işlevini ortaya koymaktadır. *Halk Müziği ve Oyunları ile Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar* (her biri %7.4), kültürel aktarımın dinamik unsurlarını temsil ederken, *Giyim ve Süslenme* (%1.85) en düşük orana sahip kategori olmuştur.

4.2 İngilizce Öğretim Kitaplarında Folklorik Unsurların Nasıl Gruplandırıldığı

Tablo 9

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı English File Beginner

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numarası
Beslenme ve Mutfak	6	60	Geleneksel yiyecekler ve yemek alışkanlıkları, kültürel kimliğin önemli bir parçasıdır. Türk lokumu, Türkiye'nin geleneksel tatlılarından biridir ve Türk kültürünün sembolü haline gelmiştir. Japonların yemek yedikleri çubukların kullanımına dair bir resim, belirli bir kültürün yemek yeme alışkanlıklarını ve geleneklerini yansıtır. Kruvasan, espresso, miso çorbası ve yeşil çay, kahvaltıda pirinç yenmesi, tapas Meksika, İtalyan ve Japon kültüründe günlük yaşamın bir parçası olarak folklorik unsurlar taşır.	12, 27, 30, 40, 41, 65

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklama	Sayfa Numarası
Giyim ve Süslenme	1	10	Geleneksel Japon ve Meksika kıyafetleri ve motifleri, bölgesel kültürlerin folklorik unsurlarını temsil eder.	9
Bayramlar ve Törenler	1	10	Noel, Yeni Yıl ve Şükran Günü gibi günler, halk bilgisi (folklor) alanında önemli bir yer tutar. Bu günlerin gelenekleri, sembolleri ve sosyal bağları, toplumların kültürel kimliklerini ve değerlerini anlamak için önemli bilgiler sunar.	46
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	1	10	Mitolojik varlıklar ve inançlar, halkın kültürel zenginliğini ve geçmişini yansıtır. *Loch Ness ve Nessie canavarı, hem turizm açısından hem de kültürel ve folklorik değerler açısından zengin bir konu oluşturmaktadır.	60
Halk Müziği ve Oyunları	1	10	Geleneksel müzik aletleri, folklorik mirası yaşatan unsurlardır. Gitar, saksafon ve akordeon gibi müzik aletleri, farklı kültürlerin halk müziğinde önemli bir yere sahiptir. Gitar, geleneksel ve modern müzikte geniş bir kullanım alanına sahipken, akordeon özellikle Avrupa halk müziğinde yaygın olarak kullanılmıştır. Saksafon ise caz ve çeşitli müzik türlerinde yer almakla birlikte halk müziğiyle de ilişkilendirilebilmektedir	9
Toplam	10	100		

Tablo 9'a göre folklorik unsurların en yoğunlaştığı alan %60 ile *Beslenme ve Mutfak* kategorisidir. *Giyim ve Süslenme, Bayramlar ve Törenler, İnançlar, Töreler ve Gelenekler ile Halk Müziği ve Oyunları* ise eşit oranlarda (%10) yer almaktadır. Bu dağılım, dil öğretim materyallerinde kültürel içeriklerin bazı temalar etrafında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır.

Tablo 10

Folklorik Unsurların Yüzdesele Dağılımı English File Elementary

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numaraları
Beslenme ve Mutfak	3	14.29	Risotto, ravioli ve tiramisü, İtalyan mutfağına özgü geleneksel yemekler olup, kültürel kimliği yansıtan folklorik unsurlardır.	35, 76, 77
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	4	19.05	Falcılar ve fal, geçmişten günümüze geleceği tahmin etme geleneğinin bir parçasıdır. Yaşlı-genç fark etmeksizin kişilere ilk adıyla hitap etmek, toplumların geleneksel hitap biçimleriyle ilgili bir folklorik uygulamadır. Shakespeare'in Macbeth oyunu, cadılar, kehanetler ve batıl inançlarla ilgili unsurlar içermesi bakımından halk inanışlarını yansıtan bir eserdir.	82, 83, 86, 99
Bayramlar ve Törenler	6	28.57	Christmas, New Year's Eve ve Thanksgiving, dini ve kültürel kökenleri olan, toplumun ortak hafızasında yer	48, 49, 58, 59, 69, 71

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numaraları
			edinmiş folklorik bayramlardır. Bu tür kutlamalar, toplumsal ritüeller ve geleneklerin aktarılmasını sağlar.	
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	4	19.05	Hasan ve Velid adlı masal, halk anlatıları içinde yer alan, sözlü gelenekle aktarılan folklorik bir öyküdür. *Perili otel hikayesi, doğüstü olaylara dayalı anlatılar içeren, halk inanışlarını ve efsaneleri yansıtan bir unsurdur.	46, 47, 66, 67
Halk Müziği Oyunları	ve 1	4.76	*Sokak sanatçıları, müziğin kamusal alanda icra edilmesiyle ortaya çıkan ve halk müziği geleneğinin bir parçası olan folklorik bir kültürel unsurdur.	51
Toplam	21	100		

Tablo 10’da *Bayramlar ve Törenler* kategorisi %28.57 ile en yüksek orana sahip olup, kültürel kutlamaların ders kitaplarında öne çıktığını göstermektedir. *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* ile *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* kategorileri %19.05 oranıyla temsil edilerek toplumsal değerler ve sözlü anlatıların içerikte yer bulduğunu göstermektedir. *Beslenme ve Mutfak* (%14.29) kategorisinde özellikle İtalyan mutfağı üzerinden kültürel öğelere yer verilmiştir. *Halk Müziği ve Oyunları* ise yalnızca %4.76 oranında yer almakta, bu da bazı folklorik alanların sınırlı şekilde temsil edildiğine işaret etmektedir. Genel olarak, folklorun İngilizce öğretim materyallerinde daha çok evrensel ve yüzeysel yönleriyle ele alındığı görülmektedir.

Tablo 11

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı English File Intermediate

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	1	50	Spor karşılaşmalarında yapılan "şanslı çorap" giymek, parmakları çapraz yapmak (cross fingers) gibi ritüeller, folklor açısından önemli unsurlar içerir.	47
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	1	50	*Jack The Ripper şehir efsaneleri, toplumsal anlatılar ve korku mitleri açısından modern folklorun önemli bir parçasıdır.	100
Toplam	2	100		

Tablo 11’e göre *English File Intermediate* kitabında folklorik unsurlar yalnızca iki ana kategoride yer almaktadır: *İnançlar, Töreler ve Gelenekler* ile *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu*, her biri %50 oranında temsil edilmiştir. Günlük yaşamda uğur getirdiğine inanılan davranışlar modern ritüeller olarak değerlendirilirken, Jack the Ripper anlatısı ise şehir efsanesi örneği olarak yer bulmuştur. Bu veriler, kitabın folklorik içeriğinin sınırlı ancak dikkat çekici örneklerle sunulduğunu ve daha çok çağdaş folklor anlayışına dayandığını göstermektedir. Diğer folklor kategorilerinin yer almaması ise kültürel çeşitliliğin oldukça dar bir perspektifle ele alındığını ortaya koymaktadır.

Tablo 12*Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı English File Upper Intermediate*

Ana Kategoriler	Frekans (n)	Yüzde (%)	Açıklamalar	Sayfa Numarası
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	2	25	*Climate Stories Project iklim değişikliği ve çevresel sorunlar hakkında halkın deneyimlerini ve anlatılarını toplamaktadır. Folklor açısından, insanların iklimle ilgili yaşadıkları olayları, inançlarını ve geleneklerini yansıtmaktadır.	38,39
Bayramlar ve Törenler	2	25	Noel, birçok kültürde zengin folklorik unsurlara sahip bir bayramdır. Gelenekler, ritüeller, şarkılar ve mitler, bu bayramın folklorik yapısını oluşturur.	7,20
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	4	50	*Beauty and Beast, iç güzellik ve toplumsal normlar üzerine folklorik temalar taşır. Karakterler arasındaki dönüşüm, insan ilişkilerini ve toplumsal eleştiriyi yansıtır. *Flannan Isles Kayıp Bekçileri, kaybolmuş bir topluluğun hikâyesini içerir ve kayıplar, gizemler gibi folklorik temaları barındırır. Hayaletler, toplumların ölüm, yaşam ve ruhlar hakkındaki inançlarını yansıtır. Folklorik anlatılarda sıkça karşılaşılan bir temadır. *Star Trek ve Harry Potter gibi filmlerde ele alınan görünmezlik teması modern folklorik unsurlardır. Bu tür öğeler, insanın doğüstü güce ulaşma arzusunu ve insanlık durumu ile ilgili derinlikli soruları içerir.	7,10,11, 98
Toplam	8	100		

Tablo 12'ye göre *English File Upper-Intermediate* kitabında toplam sekiz folklorik unsur üç ana kategoride toplanmıştır. *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* %50 ile en fazla yer verilen kategori olurken, klasik ve modern anlatılar üzerinden kültürel sembollere ve doğüstü temalara yer verildiği görülmektedir. İnançlar, Töreler ve Gelenekler ile Bayramlar ve Törenler kategorileri ise %25'er oranla temsil edilmiştir. Kitapta iklim değişikliği deneyimlerinin anlatılması ve Noel geleneklerinin sunumu, folklorun güncel meselelerle ve evrensel kültürel öğelerle nasıl ilişkilendirildiğini göstermektedir. Ancak folklorik içerik belirli temalarla sınırlı kalmış, diğer kategorilere yeterince yer verilmemiştir.

4.3 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitapları ile İngilizce Öğretim Ders Kitapları arasında Folklorik Unsurların Nasıl Gruplandığı

Tablo 13

Folklorik Unsurların Yüzdesele Dağılımı Türkçe Ve Türk Kültürü Kitap 1-2 Ve English File Beginner

Ana Kategoriler	Türkçe 1 (n)	Türkçe 1 (%)	Türkçe 2 (n)	Türkçe 2 (%)	English File (n)	English File (%)
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı)	0	0%	3	3.45%	0	0%
Ekonomi	2	5.00%	0	0%	0	0%
Beslenme ve Mutfak	5	12.50%	25	28.74%	6	60%
Sanat ve Zanaat	2	5.00%	9	10.34%	0	0%
Giyim ve Süslenme	8	20.00%	3	3.45%	1	10%
İnançlar, Törelere ve Gelenekler	2	5.00%	0	0%	1	10%
Bayramlar ve Törenler	0	0%	6	6.90%	1	10%
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	10	25.00%	17	19.54%	0	0%
Halk Müziği ve Oyunları	0	0%	6	6.90%	1	10%
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	10	25.00%	18	20.69%	0	0%
Toplam	40	100%	87	100%	10	100%

Tablo 13'e göre Türkçe ve İngilizce öğretim kitaplarının folklorik içerikleri karşılaştırıldığında, *English File Beginner* kitabında beslenme ve mutfak kültürüne %60 gibi yüksek bir oranla yer verildiği; buna karşın *Türkçe ve Türk Kültürü* kitaplarında bu oranın %12.50 ve %28.74 olduğu görülmektedir. Giyim ve süslenme kategorisi Türkçe 1'de %20 iken, Türkçe 2'de %3.45'e düşmekte; English File'da ise %10'luk bir oranla temsil edilmektedir. Bayram ve törenler yalnızca *Türkçe 2* ve *English File* kitaplarında yer almakta, sırasıyla % 6.90 ve %10 oranındadır. Halk edebiyatı, tiyatro, çocuk oyunları gibi geleneksel temalar ise yalnızca Türkçe kitaplarda bulunmakta; *English File Beginner* kitabında bu unsurlar yer almamaktadır. İnançlar ve gelenekler kategorisinde ise *English File Beginner* kitabında %10 oranında içerik yer alırken, *Türkçe 1*'de bu oran %5'tir.

Tablo 14

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 3-4 ve English File Elementary

Ana Kategoriler	Kitap (n)	3 Kitap (%)	3 Kitap (n)	4 Kitap (%)	4 English File (n)	English File (%)
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı)	12	17.14%	14	22.58%	0	0%
Ekonomi	1	1.43%	0	0%	0	0%
Beslenme ve Mutfak	1	1.43%	6	9.68%	3	14.29%
Giyim ve Süslenme	2	2.86%	2	3.23%	0	0%
İnançlar, Töreler ve Gelenekler	5	7.14%	6	9.68%	4	19.05%
Bayramlar ve Törenler	10	12.35%	12	19.35%	6	28.57%
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	14	20.00%	10	16.13%	4	19.05%
Halk Müziği ve Oyunları	19	27.14%	0	0%	1	4.76%
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	6	8.57%	12	19.35%	0	0%
Toplam	70	100%	62	100%	21	100%

Tablo 14'e göre *Türkçe ve Türk Kültürü 3 ve 4* kitapları ile *English File Elementary* kitabı karşılaştırıldığında, folklorik unsurların kapsam ve çeşitliliği bakımından belirgin farklılıklar dikkat çekmektedir. Türkçe kitaplarda yerleşim, beslenme, inançlar, bayramlar ve halk edebiyatı gibi temalara daha geniş yer verildiği görülmektedir. Buna karşılık, *English File Elementary* kitabında folklorik içerik daha sınırlı olup, temsili örnekler sınırlı sayıda kategoriye dağılmıştır. Bayramlar ve törenler kategorisi, *English File Elementary* kitabında %28,57 oranıyla en dikkat çeken folklorik unsur olarak öne çıkarken, aynı kategori Türkçe kitaplarda daha düşük oranlarla temsil edilmiştir. Bununla birlikte, halk müziği ve oyunları gibi unsurlar yalnızca Türkçe kitaplarda yer almakta ve kültürel aktarımın bir parçası olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, Türkçe öğretiminde geleneksel değerlere daha fazla vurgu yapıldığını göstermektedir.

Tablo 15

Folklorik Unsurların Yüzdesel Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 5-6 ve English File Intermediate

Ana Kategoriler	Kitap (n)	5 Kitap (%)	5 Kitap (n)	6 Kitap (%)	6 English File (n)	English File (%)
Beslenme ve Mutfak	2	3.64%	11	20.37%	0	0%
Sanat ve Zanaat (Halk Sanatları ve Zanaatları)	10	18.18%	2	3.70%	0	0%
Giyim ve Süslenme	4	7.27%	2	3.70%	0	0%

Ana Kategoriler	Kitap (n)	5 Kitap (%)	5 Kitap (n)	6 Kitap (%)	6 English File (n)	English File (%)
İnançlar, Törelere ve Gelenekler	8	14.55%	5	9.26%	1	50.00%
Bayramlar ve Törenler	5	9.09%	17	31.48%	0	0%
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	10	18.18%	16	29.63%	1	50.00%
Halk Müziği ve Oyunları	7	12.73%	1	1.85%	0	0%
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	1	1.82%	0	0%	0	0%
Toplam	55	100%	54	100%	2	100%

Tablo 15'e göre *Beslenme ve Mutfak* kategorisi, *Türkçe ve Türk Kültürü 6* kitabında %20,37 ile en yüksek orana sahipken, aynı kategori *English File Intermediate* kitabında yer almamaktadır. Bu durum, Türkçe kitapların geleneksel yaşam pratiklerine daha fazla odaklandığını göstermektedir. Öte yandan, *İnançlar, Törelere ve Gelenekler* kategorisi *English File Intermediate* kitabında %50 oranla dikkat çekici bir yer tutmakta; spor etkinliklerinde gözlemlenen ritüeller gibi modern folklor örnekleriyle temsil edilmektedir. Bu, kitabın daha çağdaş kültürel kodlara odaklandığını ortaya koymaktadır. *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu* kategorisi ise her iki *Türkçe ve Türk Kültürü* kitabında güçlü biçimde yer alırken, *English File Intermediate* kitabında da *Jack the Ripper* gibi şehir efsaneleri üzerinden modern folklorik anlatılarla karşılık bulmaktadır.

Tablo 16

Folklorik Unsurların Yüzdesele Dağılımı Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 7-8 ve English File Upper-Intermediate

Ana Kategoriler	Kitap 7 (n)	Kitap 7 (%)	Kitap 8 (n)	Kitap 8 (%)	8 English File (n)	English File (%)
Yerleşim (Köy, Kasaba ve Kent Yaşamı, Yerleşim Türleri, Barınak-Konut)	11	15.07%	6	11.10%	0	0%
Ekonomi	3	4.11%	0	0%	0	0%
Beslenme ve Mutfak	4	5.48%	5	9.25%	0	0%
Sanat ve Zanaat	4	5.48%	0	0%	0	0%
Giyim ve Süslenme	1	1.37%	1	1.85%	0	0%
İnançlar, Törelere ve Gelenekler	35	47.95%	8	14.80%	2	25.00%
Bayramlar ve Törenler	3	4.11%	10	18.50%	2	25.00%
Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu	6	8.22%	16	29.60%	4	50.00%
Halk Müziği ve Oyunları	0	0%	4	7.40%	0	0%
Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar	6	8.22%	4	7.40%	0	0%

Ana Kategoriler	Kitap 7 (n)	Kitap 7 (%)	Kitap 8 (n)	Kitap 8 (%)	English File (n)	English File (%)
Toplam	73	100%	54	100%	8	100%

Tablo 16'ya göre *Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 7*, toplam 73 folklorik unsur ile en zengin kültürel içeriğe sahip kaynak olarak öne çıkmaktadır. Bu kitapta en yüksek yoğunluk, %47,95 ile İnançlar, Törelere ve Gelenekler kategorisinde gözlemlenmiştir. *Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 8* ise 54 folklorik unsur içermekle birlikte, özellikle Beslenme ve Mutfak kategorisinde %33,33 oranında yoğunlaşmıştır. Buna karşın, English File Upper-Intermediate kitabında folklorik unsurların sayısı oldukça sınırlı kalmakta; toplamda yalnızca 8 öge bulunmaktadır. Bu materyalde en fazla yer verilen kategori %50 ile *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu olurken, İnançlar, Törelere ve Gelenekler ile Bayramlar ve Törenler* kategorileri %25 oranında temsil edilmektedir. Bu durum, Türkçe öğretim kitaplarının folklorik içeriği daha kapsamlı şekilde sunduğunu göstermektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1 Tartışma

Folklorun yabancı dil öğretimindeki rolü, kültürel unsurların dil öğrenme sürecine entegrasyonu açısından önemli bir yer tutmaktadır. Ancak mevcut literatürde, folklorik unsurların dil öğretim materyallerinde nasıl sınıflandırıldığına ilişkin doğrudan ve sistematik araştırmalar oldukça sınırlıdır. Türkçe ve İngilizce öğretim materyallerinde folklorik unsurlarının kullanımına yönelik çeşitli çalışmalar bulunmakla birlikte (Akpınar, 2010; Babayeva, 2023; Çakır, 2010; Ellisafny vd., 2019; Gökmen & Göçen, 2023; Hatipoğlu & Daşkın, 2020; İleri, 2024; Kalfa, 2013; Mieder, 2004; Miranda vd., 2024; Rahmawati vd., 2022; Segui, 2018), bu çalışmaların bir kısmı folklorun genel kullanımına, bir kısmı ise belirli folklorik öğelere odaklanmaktadır. Bu bağlamda, Sedat Veyis Örnek'in folklor sınıflandırması temel alınarak gerçekleştirilen analiz, alanyazındaki söz konusu boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. Bu bölümde, elde edilen bulgular çerçevesinde Türkçe ve İngilizce ders kitaplarında folklorik unsurların nasıl gruplandırıldığı ile iki dildeki öğretim materyalleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar, ilgili literatür ışığında tartışılacaktır.

5.1.1 Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Kitaplarında Folklorik Unsurların Gruplandırılması

Elde edilen bulgular, *Türkçe ve Türk Kültürü* ders kitaplarında folklorik unsurların tematik olarak özellikle *Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu, Beslenme ve Mutfak, İnançlar, Törelere ve Gelenekler* ile *Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar* kategorilerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

Beslenme ve Mutfak : *Türkçe ve Türk Kültürü 1* %12.5, *Türkçe ve Türk Kültürü 2* %28.74, *Türkçe ve Türk Kültürü 3* %1.43, *Türkçe ve Türk Kültürü 4* %9.68, *Türkçe ve Türk Kültürü 5* %3.64, *Türkçe ve Türk Kültürü 6* %20.37, *Türkçe ve Türk Kültürü 7* %5.48, *Türkçe ve Türk Kültürü 8* %9.25;

Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu : *Türkçe ve Türk Kültürü 1* %12.5, *Türkçe ve Türk Kültürü 2* %28.74, *Türkçe ve Türk Kültürü 3* %20, *Türkçe ve Türk Kültürü 4* %16.13, *Türkçe ve Türk Kültürü 5* %18.18, *Türkçe ve Türk Kültürü 6* %29.63, *Türkçe ve Türk Kültürü 7* %8.22, *Türkçe ve Türk Kültürü 8* %29.60;

İnançlar, Törenler ve Gelenekler : *Türkçe ve Türk Kültürü 1* %5, *Türkçe ve Türk Kültürü 3* %7.14, *Türkçe ve Türk Kültürü 4* %9.68, *Türkçe ve Türk Kültürü 5* %14.55, *Türkçe ve Türk Kültürü 6* %9.26, *Türkçe ve Türk Kültürü 7* %47.95, *Türkçe ve Türk Kültürü 8* %14.80;

Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar: (*Türkçe ve Türk Kültürü 1* %25, *Türkçe ve Türk Kültürü 2* %20.69, *Türkçe ve Türk Kültürü 3* %8.57, *Türkçe ve Türk Kültürü 4* %19.35, *Türkçe ve Türk Kültürü 5* %1.82, *Türkçe ve Türk Kültürü 6* %0, *Türkçe ve Türk Kültürü 7* %8.22, *Türkçe ve Türk Kültürü 8* %7.40, kategorilerinde gruplandırıldığı tespit edilmiştir.

Bu durum, Sedat Veyis Örnek'in (1977) folklor sınıflandırmasıyla uyumlu bir tematik çerçeve sunmakla birlikte, kitap seviyeleri arasında sistematik bir ilerleme ya da bütünlük sergilememektedir. Bu da folklorun öğretim materyallerine entegrasyonunda pedagojik bir planlamadan çok, içerik bazlı bir seçim yapıldığını düşündürmektedir. Mieder'in (2004) folklorun dil öğretiminde yapılandırılmış bir yaklaşımla sunulması gerektiği yönündeki görüşü(s.1) ve Pedersen'in (1993) folklorik içeriğin dil seviyelerine göre çeşitlendirilmesinin öğrenmeyi derinleştireceğine dair vurgusu (ss.1-2) dikkate alındığında, mevcut kitapların bu ilkeleri yeterince gözetmediği görülmektedir. Öte yandan Dundes'in (2007) çocuk oyunlarının kültürel yapıların anlaşılmasındaki rolüne dair yaklaşımı(s.53), özellikle başlangıç düzeyindeki kitaplarda karşılık bulmakta; geleneksel oyunlar, hem dil gelişimini hem de kültürel farkındalığı destekleyici unsurlar olarak işlev görmektedir. Beslenme ve Mutfak kategorisinde, geleneksel yiyeceklerin küresel örneklerle birlikte sunulması ise Magliocco'nun (1992) kültürel kimliğin yemek üzerinden kurulabileceğine dair görüşüyle örtüşmekte (s.455); bu yaklaşım kültürlerarası etkileşime açık bir öğretim anlayışını yansıtmaktadır. Ancak genel olarak, folklorik içeriklerin pedagojik bir stratejiyle değil, tematik çeşitlilik temelinde ele alındığı ve bu nedenle öğretimsel bütünlükten uzaklaştığı dikkat çekmektedir.

5.1.2 İngilizce Öğretim Kitaplarında Folklorik Unsurların Gruplandırılması

English File serisinde yer alan folklorik unsurlar, dil seviyelerine göre farklı tematik gruplar altında sunulmakta; bu durum, folklorun dil öğretiminde bilinçli bir yapılandırma ile ele alındığını göstermektedir. Özellikle *Beslenme ve Mutfak* teması, başlangıç düzeyinde (Beginner %60, Elementary %14.29) öne çıkmakta; öğrencilerin gündelik yaşamla bağlantılı içerikler aracılığıyla hedef dile aşina olmaları amaçlanmaktadır. Bu yaklaşım, folklorun kültürel aktarımı destekleyici bir araç olduğu kadar, temel sözcük dağarcığının gelişimine de katkı sunduğunu ortaya koymaktadır (Cortazzi & Jin, 1999; McKay, 2002). Dil seviyesi ilerledikçe, folklorik içeriklerin *Halk Edebiyatı ve Tiyatro* ile *İnançlar, Törelere ve Gelenekler* gibi daha soyut temalara yöneldiği gözlemlenmektedir. Intermediate seviyesinde %50, ve Upper Intermediate seviyesinde de %50 olarak temsil edilen bu folklorik unsur, şehir efsaneleri, mitolojik anlatılar ve kültürel sembollerle zenginleştirilmiş içeriklerle dikkat çekmektedir. Bu durum, Mieder'in (2004) başlangıç seviyesinde sade anlatıların, ileri düzeyde ise daha analitik içeriklerin tercih edilmesi gerektiği yönündeki görüşüyle uyumludur. Ayrıca, Magliocco (1992) ve Pedersen (1993) gibi araştırmacıların vurguladığı gibi, yemek kültürünün görsellerle desteklenerek sunulması kültürlerarası farkındalığı güçlendirmektedir. Dundes'in (2007) çocuk folkloru üzerine yaptığı çalışmalar, çocuk oyunlarının kültürel aktarımda taşıdığı önemi ortaya koysa da *English File* serisinde bu temaya hiç yer verilmemiş olması dikkat çekicidir. Bayramlar ve törenler gibi temalar ise yüzeysel olarak ele alınmakta, çoğunlukla kültürel bilgi aktarımı düzeyinde kalmaktadır. Geleneksel bayramların yerini çevresel ve sanatsal içeriklere sahip modern festivallerin aldığı, bu yönüyle halk kültürünün dönüşen boyutlarının yansıtıldığı söylenebilir (Kaya, 2020, s.2102). Bununla birlikte, *English File* serisinde *Yerleşim, Çocuk Oyunları ve Oyuncakları, Sanat ve Zanaat* gibi önemli folklor kategorilerine yer verilmemesi, içeriğin folkloru yalnızca belirli başlıklara indirgediğini göstermektedir. Oysa folklor, gündelik yaşamdan sembolik anlatılara uzanan çok katmanlı bir sistemdir. Bu bağlamda, *English File* serisinin folkloru dil öğretiminde işlevsel bir araç olarak benimsediği ancak tematik kapsam açısından sınırlı bir perspektifle ele aldığı sonucuna varılabilir.

5.1.3 Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce Öğretim Kitaplarında Folklorik Unsurların Gruplandırılması Arasındaki Fark

Türkçe ve İngilizce öğretim materyallerinde yer alan folklorik unsurlar karşılaştırmalı olarak incelendiğinde, her iki materyalde de folklorun belirli temalar altında sunulduğu ve bu temaların kültürel aktarımda öncelikli görüldüğü tespit edilmiştir. Her iki seride özellikle *Beslenme ve Mutfak, Halk Edebiyatı ve Tiyatro, İnançlar, Törenler ve Gelenekler* ile *Bayramlar ve Törenler* kategorilerinde yoğunluk gözlemlenmektedir.

Beslenme ve Mutfak (*Türkçe ve Türk Kültürü* 1 %12.5, *Türkçe ve Türk Kültürü* 2 %28.74, *Türkçe ve Türk Kültürü* 3 %1.43, *Türkçe ve Türk Kültürü* 4 %9.68, *Türkçe ve Türk Kültürü* 5 %3.64, *Türkçe ve Türk Kültürü* 6 %20.37, *Türkçe ve Türk Kültürü* 7 %5.48, *Türkçe ve Türk Kültürü* 8 %9.25, *English File Beginner* %60, *English File Elementary* %14.29);

Halk Edebiyatı ve Tiyatrosu (*Türkçe ve Türk Kültürü* 1 %12.5, *Türkçe ve Türk Kültürü* 2 %28.74, *Türkçe ve Türk Kültürü* 3 %20, *Türkçe ve Türk Kültürü* 4 %16.13, *Türkçe ve Türk Kültürü* 5 %18.18, *Türkçe ve Türk Kültürü* 6 %29.63, *Türkçe ve Türk Kültürü* 7 %8.22, *Türkçe ve Türk Kültürü* 8 %29.60, *English File Elementary* %19.05, *English File Intermediate* %50, *English File Upper-Intermediate* %50);

İnançlar, Törenler ve Gelenekler (*Türkçe ve Türk Kültürü* 1 %5, *Türkçe ve Türk Kültürü* 3 %7.14, *Türkçe ve Türk Kültürü* 4 %9.68, *Türkçe ve Türk Kültürü* 5 %14.55, *Türkçe ve Türk Kültürü* 6 %9.26, *Türkçe ve Türk Kültürü* 7 %47.95, *Türkçe ve Türk Kültürü* 8 %14.80, *English File Beginner* %10, *English File Elementary* %19.05, *English File Intermediate* %50, *English File Upper-Intermediate* %25);

Bayramlar ve Törenler (*Türkçe ve Türk Kültürü* 2 %6.90, *Türkçe ve Türk Kültürü* 3 %12.35, *Türkçe ve Türk Kültürü* 4 %19.35, *Türkçe ve Türk Kültürü* 5 %9.09, *Türkçe ve Türk Kültürü* 6 %31.48, *Türkçe ve Türk Kültürü* 7 %4.11, *Türkçe ve Türk Kültürü* 8 %18.50, *English File Beginner* %10, *English File Elementary* %28.57, *English File Upper-Intermediate* %25 olarak tespit edilmiştir.

Ancak bu kitaplar arasında içerik kapsamı, pedagojik yapılandırma ve folklorik temsilde önemli farklılıklar söz konusudur. Elde edilen bulgular *Türkçe ve Türk Kültürü* kitaplarında folklorik unsurların daha geniş bir yelpazede ve erken dil seviyelerinden itibaren sistemli bir şekilde sunulduğunu göstermektedir. Bu kitaplar, Sedat Veyis Örnek'in sınıflandırmasına uygun biçimde *Çocuk Oyunları ve Oyuncaklar, Sanat ve Zanaat, Yerleşim* gibi folklor alanlarına da yer vererek daha bütüncül bir yaklaşım sergilemektedir. Buna karşılık, *English File* serisi folklorik içerikleri daha sınırlı sayıda sunmakta; geleneksel halk anlatıları yerine modern anlatılar ve güncel kültürel öğelere ağırlık vermektedir. Bu, *English File*'in daha evrensel bir kültür aktarımı amacı güttüğünü, geleneksel folklorik derinliği ise ikincil planda tuttuğunu göstermektedir. Folklorun sunumu açısından iki seri arasında seviye temelli bir farklılaşma da dikkat çekicidir. *Türkçe ve Türk Kültürü* kitaplarında halk edebiyatı unsurlarına A1 seviyesinden itibaren sıkça yer verilirken, *English File* serisinde bu tür içerikler daha çok orta ve ileri seviyelerde dolaylı biçimde işlenmektedir. Örneğin, *Jack the Ripper* gibi şehir efsaneleri veya *Beauty and the Beast* gibi klasik anlatılar, kültürel bağlamın bir parçası olarak daha soyut ve çağdaş bir çerçevede sunulmaktadır. Bu yaklaşım, Mieder'in (2004) ileri düzeylerde daha analitik folklor içeriklerinin kullanılmasına yönelik önerisiyle (s.1) örtüşmektedir.

Benzer bir şekilde, *Beslenme ve Mutfak* kategorisinde de dil seviyesine bağlı bir değişim gözlemlenmektedir. Türkçe kitaplarda bu tema seviyeler arasında daha dengeli bir biçimde dağılmışken, *English File* serisinde yalnızca başlangıç seviyelerinde ön plana çıkmakta, daha ileri düzeylerde ise neredeyse tamamen ortadan kalkmaktadır. Bu durum, başlangıç düzeyinde gündelik yaşama dair somut folklorik içeriklerin tercih edildiğini, ileri seviyelerde ise kültürel aktarımın farklı temalarla sürdürüldüğünü göstermektedir. Öte yandan, *Çocuk Oyunları ve*

Oyuncakları gibi kültürel aktarım açısından önemli kategorilerin *English File* serisinde yer almaması dikkat çekicidir. Dundes'in (2007) vurguladığı üzere, çocuk folkloru bireylerin kültürel yapıları tanınmasında kritik bir rol üstlenmektedir (s.53). Bu eksiklik, *English File*'ın genç-yetişkin hedef kitlesine yönelik tasarımıyla açıklanabilse de, kültürel farkındalık kazandırma açısından bir sınırlılık oluşturmaktadır.

Bayramlar ve törenler teması da iki seri arasında farklı biçimlerde ele alınmıştır. *Türkçe ve Türk Kültürü* kitaplarında bu unsurlar daha yerel, geleneksel ve detaylı biçimde aktarılırken; *English File*'da bu tema daha çok *Christmas* ve *Thanksgiving* gibi evrensel örneklerle ve yüzeysel biçimde sunulmaktadır. Kaya'nın (2020) da belirttiği gibi, geleneksel bayramların yerini giderek festivallerin alması, çağdaş kültürel anlatının dönüşümünü göstermektedir (Kaya, 2020, s.2102). Bu çerçevede, *English File* serisinde geleneksel bayram ve törenlere sınırlı düzeyde yer verildiği, buna karşılık çevre odaklı etkinlikler ile çağdaş festivallerin daha belirgin şekilde ön plana çıkarıldığı gözlemlenmektedir. Her iki öğretim materyali folkloru kültürel aktarım aracı olarak kullanmakta; ancak yaklaşım tarzlarında farklılık göstermektedir. *Türkçe ve Türk Kültürü* kitapları daha geleneksel, yerel ve kapsamlı bir kültürel temsil sunarken; *English File* serisi daha evrensel, modern ve seviyeye göre yapılandırılmış bir kültürel içerik yaklaşımı benimsemektedir. Bu farklılıklar, dil öğretiminde folklorun hem içerik hem de pedagojik yapılandırma açısından nasıl araçsallaştırıldığını ve kültürel yeterlilik kazandırma potansiyelini anlamak açısından önemli ipuçları sunmaktadır.

5.2 Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, *Türkçe ve Türk Kültürü* kitapları ile *English File* serisinde yer alan folklorik unsurların tematik gruplandırılması üzerinden bir karşılaştırma yaparak, dil öğretiminde kültürel içeriğin nasıl yapılandırıldığını ortaya koymayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, folklorun her iki dil öğretim materyalinde de yalnızca kültürel bir arka plan unsuru olarak değil, aynı zamanda pedagojik işlevleri destekleyen bir yapı taşı olarak değerlendirildiğini göstermektedir. Ancak bu işlevsellik, her iki kaynakta farklı yaklaşımlarla yapılandırılmıştır.

Araştırma sonuçları, her iki seride de folklorun belirli temalar etrafında yoğunlaştığını ortaya koymuştur; özellikle Beslenme ve Mutfak, Halk Edebiyatı ve Tiyatro, Bayramlar ve Törenler, İnançlar ve Gelenekler gibi kategoriler ortak tematik alanlar olarak öne çıkmaktadır. Ancak içeriklerin sunum biçimleri, pedagojik yapılandırma stratejileri ve seviyeye göre dağılımı açısından anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir.

Türkçe ve Türk Kültürü kitaplarında folklorik içerikler, Sedat Veyis Örneğin sınıflandırmasına uygun biçimde geniş bir tematik yelpazede sunulmakta ve erken dil seviyelerinden itibaren kullanılmaktadır. Beslenme kültürü, halk edebiyatı, çocuk oyunları ve bayramlar gibi temalar; öğrencilerin hem dilsel hem de kültürel gelişimlerine katkı sunacak şekilde, çeşitli düzeylerde tekrarlanmakta ve geliştirilmektedir. Bu yaklaşım, Bascom'un (1954) folklorun eğitici, birleştirici, rahatlatıcı ve kültürel düzenleyici işlevlerini destekleyen bir yapı sergilemektedir.

Özellikle Türkçe öğretim kitaplarında halk anlatılarına (ör. Nasreddin Hoca, Keloğlan) başlangıç düzeyinden itibaren yer verilmesi, öğrencilerin dil düzeyleriyle uyumsuz içeriklerle karşılaşmasına ve anlatıların pedagojik etkisinin azalmasına neden olabilmektedir. Bu durum, kültürel aktarımın etkisini sınırlamakta ve öğretim materyallerinin etkinliğini sorgulatmaktadır. Öğretmen görüşleri de bu içeriklerin daha çağdaş yaşantılarla ilişkilendirilmesi ve yaş-dil seviyesi uyumu gözetilerek sadeleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır (Çelik & Gülcü, 2016, s.293).

Buna karşılık *English File* kitapları, folklorik unsurları daha çok modern ve evrensel temalar çerçevesinde, ileri dil seviyelerinde ve çoğunlukla dolaylı biçimde ele almaktadır. Çevresel temalar, güncel festivaller, kişisel anlatılar ve küresel yaşam tarzlarına ilişkin örnekler, folklorun çağdaş yorumlarını yansıtmaktadır. Ancak geleneksel halk anlatılarına, çocuk

oyunlarına ya da yerel kültürel ritüellere dair içeriklerin sınırlı olması, kültürel temsilin derinliği açısından eksiklikler barındırmaktadır. Folklorik unsurların sınırlı ve daha çok kültürel referans düzeyinde sunulması, öğrencilerin hedef kültürü derinlemesine tanıma fırsatlarını kısıtlamakta; kültürlerarası farkındalık geliştirmeyi zorlaştırmaktadır. Oysa folklor, sadece geleneksel bilgi aktarımı değil, aynı zamanda kimlik inşası, kültürel aidiyet ve toplumsal değerlerin görünür kılınmasında işlevsel bir araçtır (Magliocco, 1992; Herder, 1773/2006).

Benzer şekilde Richards'ın (2001) da vurguladığı gibi, dil öğretim materyallerinin yalnızca bilgi sunan araçlar değil, aynı zamanda öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal gelişimini destekleyen yapılar olması gerekmektedir. Bu nedenle, folklorik içeriklerin pedagojik amaçlar doğrultusunda dikkatli biçimde seçilmesi, öğrencinin yaşantısıyla ilişkilendirilmesi ve uygun seviyelerde yapılandırılması, öğretim materyallerinin etkililiğini doğrudan etkilemektedir (2001, s.252).

Sonuç olarak, çalışmada incelenen Türkçe ders kitaplarında folklorik unsurların varlığı, tematik çeşitlilik açısından güçlü; ancak pedagojik sistematiği açısından zayıf bir yapı sunarken, İngilizce kitaplarda bu unsurların daha sınırlı ama yapılandırılmış ve seviyelere göre planlanmış bir biçimde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bu bulgular, dil öğretiminde folklorik unsurların sadece içerik olarak değil, öğretim stratejileriyle birlikte ele alınması gerektiğine işaret etmekte ve folklorun daha bütüncül, planlı ve pedagojik temellere dayalı bir yaklaşımla dil öğretim materyallerine entegre edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, çalışmanın bulguları doğrultusunda, yabancı dil öğretiminde folklorik unsurların etkili kullanımına yönelik olarak;

- Folklorik içeriklerin, öğrenci düzeyine uygun şekilde sistematiği biçimde ders kitaplarına entegre edilmesi,
- Geleneksel anlatıların, çağdaş bağlamlarla ilişkilendirilerek sunulması ve sadeleştirilmesi.
- Günümüz folkloru örneklerine (sosyal medya söylemleri, şehir efsaneleri vb.) de öğretim materyallerinde yer verilmesi
- Materyal geliştirme süreçlerinde halkbilimi ve dil eğitimi uzmanları arasında iş birliği sağlanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akpınar, M. (2010). *Deyim ve atasözlerinin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımı üzerine bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=xYAONYcLtt8z50IVtl6VeQ&n0=931F46cozUF-9zw9tLz_Ug
- Amos, D. B. (1971). Toward a definition of folklore in context. *The Journal of American Folklore*, 84(331), 3–15. <https://doi.org/10.2307/539729>
- Armstrong, C. (2021). Key methods used in qualitative analysis. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3996213>
- Barfield, S. C., & Uzarski, J. (2009). Integrating indigenous cultures into English language teaching. *English Teaching Forum*, 47(1), 2–9. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ923442.pdf>
- Bauman, R. (1984). *Verbal art as performance*. Waveland Press. (İlk basım: 1977).
- Babayeva, M. (2023). Folklore text as an object of linguistic research. *Revista Universidad y Sociedad*, 15(1), 148–153.

https://www.researchgate.net/publication/379605098_Folklore_text_as_an_object_of_linguistic_research

- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27–40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Cortazzi, M., & Jin, L. (1999). Cultural mirrors: Materials and methods in the EFL classroom. In E. Hinkel (Ed.), *Culture in second language teaching and learning* (pp. 196–219). Cambridge University Press.
- Çakır, İ. (2010). The frequency of culture-specific elements in the ELT coursebooks at elementary schools in Turkey. *Novitas-ROYAL*, 4(2), 182–189. <https://dergipark.org.tr/en/pub/novroy/issue/10816/130389>
- Çangal, Ö. (2012). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültür taşıyıcısı olarak türküler. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 2(2), 1–15.
- Çelik, Y., & Gülcü, İ. (2016). Yurtdışında kullanılan Türkçe ve Türk Kültürü ders kitaplarına yönelik öğretmen görüşleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 287–296. <https://doi.org/10.14686/buefad.v5i2.5000183344>
- Çobanoğlu, O. (2018). Halk biliminde yeni paradigmlar bağlamında internet folkloru. In *Milletlerarası 9. Türk Halk Kongresi* (ss. 121–126). T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı. <https://www.kulturportali.gov.tr/mrepo/eKitap/eb-HalkbilimindeYeniParadigmlarBaglamindaInternetFolkloru/files/assets/common/downloads/publication.pdf?uni=f2a7c87e34b4a1dcbf2aaaa892fbd4e5>
- Dundes, A. (1965). *The study of folklore*. Prentice-Hall.
- Dundes, A. (2003). *Fables of ancients? Folklore in Qur'an*. Rowmen & Littlefield.
- Dundes, A., & Bronner, S. J. (2007). *The meaning of folklore: The analytical essays of Alan Dundes*. Utah State University Press.
- Ellisafny, D. C. A. P., Asmarani, R., & Hadiyanto, S. S. (2019). Learning folklore using English language teaching materials for students. *Culturalistics*, 3(1), 13–17. <https://doi.org/10.14710/culturalistics.v3i2.6607>
- Emrich, D. (1946). Folk-lore. *California Folklore Quarterly*, 5(4), 355–374.
- Fakazlı, E., & Baytar, N. (2021). İki İngilizce ders kitabının kültürel unsurlar açısından karşılaştırmalı analizi (Headway ve English File). *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 2259–2276. <https://doi.org/10.17679/inuefd.983302>
- Fişekcioğlu, A. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Türk yemek kültürünün paylaşımı. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 15(38), 514–533. <https://doi.org/10.12981/mahder.1098836>
- Frank, R. (2011). *Newslore: Contemporary folklore on the internet*. University Press of Mississippi.
- Gholson, R., & Stumpf, C.-A. (2005). Folklore, literature, ethnography, and second-language acquisition: Teaching culture in the ESL classroom. *TESL Canada Journal*, 22(2), 75–91. <https://doi.org/10.18806/tesl.v22i2.88>
- Gelbart, M. (2007). *The invention of folk music and art music*. Cambridge University Press.
- Gomme, L. (1890). *The handbook of folklore*. The Folklore Society.

- Gökmen, H., & Göçen, G. (2023). Yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı: Van Yüzcüncü Yıl Üniversitesi Yabancılar için Türkçe Öğretim Seti örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 6(1), 45–81.
- Güvenç, A. Ö. (2021). *Folklor ve sinema*. Ötüken neşriyat.
- Hatipoğlu, C., & Daşkın, N. C. (2020). A proverb in need is a proverb indeed: Proverbs, textbooks and communicative language ability. *South African Journal of Education*, 40(1), 1–15. <https://doi.org/10.15700/saje.v40n1a1664>
- Herder, J. G. (1827). *Treatise upon the origin of language*. Longman. (Orijinal yayın 1772).
- Herder, J. G. (2006). *Shakespeare* (G. Moore, Çev.). Princeton University Press. (Orijinal yayın 1773).
- Humboldt, W. von. (2013). *Ankündigung einer schrift über die baskische sprache* (A. Corcoran, Çev.). Center for Basque Studies.
- Hymes, D. (1971). The contribution of folklore to sociolinguistic research. *The Journal of American Folklore*, 84(331), 42–50. <https://doi.org/10.2307/539732>
- İleri, A. (2024). *Yabancı dil olarak Türkçe ders kitaplarındaki kültürel unsurlar: Yeni İstanbul örneği* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi.
- Kalfa, M. (2013). Yabancılar için Türkçe öğretiminde sözlü kültür unsurlarının kullanımı. *Millî Folklor*, 25(97), 167–177.
- Kavalcı, T. (2017). *Vladimir Propp'un yapısalcı yöntemi üzerine bir inceleme ve uygulama çalışması*. Academia. https://www.academia.edu/34166524/Vladimir_Propp_un_Yap%C4%B1salc%C4%B1_Y%C3%B6ntemi_%C3%9Czerine_Bir_%C4%B0nceleme_ve_Uygulama_%C3%87al%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1_docx
- Kaya, E. (2020). Folklorik açıdan festival. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 6(34), 2097–2103. <https://doi.org/10.31589/JOSHAS.477>
- Lopatin, I. A. (1951). The role of folklore in teaching language and literature. *The Modern Language Journal*, 35(7), 543–548. <https://doi.org/10.2307/319414>
- Mack, N., Woodsong, C., MacQueen, K. M., Guest, G., & Namey, E. (2005). *Qualitative research methods: A data collector's field guide*. Family Health International.
- Magliocco, S. (1992). Folklore and language teaching: Preliminary remarks and practical suggestions. *Italica*, 69(4), 451–465.
- Mandelbaum, D. G. (Ed.). (1963). *Selected writings of Edward Sapir in language, culture and personality*. University of California Press.
- McKay, S. L. (2002). *Teaching English as an international language*. Oxford University Press.
- Mieder, W. (2004). *Proverbs: A handbook*. Greenwood Press.
- Miranda, T., Anggraini, L., & Filya. (2024). The use of folklore to improve the student's reading comprehension. *JICN*, 1(3), 4879–4884.
- Morain, G. G. (1969). *French culture: The folklore facet*. ERIC.
- Norberg, J. (2022). *The Brothers Grimm and the making of German nationalism*. Cambridge University Press.

- Örnek, S. V. (1977). *Türk halk bilimi*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- París Seguí, F. (2018). *The role of folklore in EFL teaching in secondary education* [Master's thesis, Universitat de les Illes Balears]. DSpace UIB. https://dspace.uib.es/xmlui/bitstream/handle/11201/149007/tfm_2017-18_MFPR_fps333_1581.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Pedersen, E. M. (1993, April). *Folklore in ESL/EFL curriculum materials*. (ERIC Document No. ED372629). Bildiri, 27. TESOL Konvansiyonu, Atlanta, GA, ABD. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED372629.pdf>
- Propp, V. (2009). *Morphology of folktale*. University of Texas Press.
- Rahmawati, W. T., Harahap, Y. M., & Sembiring, F. W. (2022). The effect of riddle game on students' vocabulary mastery. *Pedagogi*, 8(1), 69–73.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in language teaching*. Cambridge University Press.
- Thoms, W. J. (1872). Origins of the word “folk-lore.” *Notes & Queries*, 4(252), 339–340.
- Tan, N. (1995). *Folklor-halkbilimi genel bilgiler*. Yaylım Matbaası.
- Turner, V. (1982). *From ritual to theatre*. Paj Publications.
- Utleý, F. L. (2005). Folklorun tanımı (T. Özkan, Çev.). *Milli Folklor*, 17(65), 130–136.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The 21st century has witnessed an increased emphasis on cultural identity, intercultural communication and the preservation of intangible heritage, particularly in the context of global interconnectedness. In such an environment, individuals are expected not only to possess linguistic competence but also to develop cultural literacy and awareness. One of the most effective means of achieving this is through the integration of folklore into educational contexts, especially in language teaching. Folklore encompasses the values, beliefs, traditions, and ways of life that form the cultural identity of a community.

Language, as both a communication tool and a cultural carrier, reflects the worldview, value systems, and ways of thinking of its speakers. The interplay between language and culture has been widely acknowledged in scholarly literature. For instance, Humboldt's (2013) analysis of the Basque language illustrates the importance of folkloric elements in understanding linguistic and cultural development(s.13), while the Sapir-Whorf hypothesis underscores the formative influence of language on thought and perception (Mandelbaum, 1963, s.332). These theoretical perspectives point to a dynamic and reciprocal relationship between language and culture, suggesting that language teaching should not be limited to grammar and vocabulary alone, but also embrace cultural content.

Despite its recognized cultural value, folklore remains underrepresented in formal language education. Studies in the literature (Akpınar, 2010; Babayeva, 2023; Çakır, 2010; Cortazzi & Jin, 1999; Ellisafny et al., 2019; Gholson, 2005; Gökmen & Göçen, 2023; Hatipoğlu & Daşkın, 2020; İleri, 2024; Kalfa, 2013; Lopatin, 1951; Magliocco, 1992; McKay, 2002; Mieder, 2004; Miranda et al., 2024; Morain, 1969; Pedersen, 1993; Rahmawati et al., 2022; Segui, 2018) reveal that the use of folkloric elements in language teaching is often unsystematic and limited. Nevertheless,

these studies also highlight the pedagogical potential of folklore in enhancing language acquisition, promoting cultural understanding, and strengthening identity formation.

In this context, the present study aims to analyze how folkloric elements are integrated into language teaching materials, specifically in the context of teaching Turkish and English as foreign languages. The research focuses on a comparative document analysis of *Turkish and Turkish Culture* textbooks and the *English File* series, using Sedat Veyis Örnekle's folklore classification as an analytical framework.

The study aimed to answer the following research questions:

1. How are folkloric elements grouped in the textbooks used for teaching Turkish as a foreign language?
2. How are folkloric elements grouped in English language textbooks?
3. Are there any differences in the categorization of folkloric elements between Turkish and English language textbooks?

Method

This study adopts a qualitative research design to conduct a comparative analysis of folkloric elements in language and culture textbooks. It focuses on two textbook series: *Turkish and Turkish Culture* books prepared by the Ministry of National Education (MoNE) of Turkey, and the widely used *English File* series for English language instruction.

Document analysis was used as the primary method for data collection and interpretation. A summarizing content analysis was applied to identify and classify folkloric content. Sedat Veyis Örnekle's classification from *Türk Halkbilimi* (1977) served as the analytical framework. Identified elements were grouped into key categories such as settlement and living spaces, economy, art and crafts, nutrition, clothing, folk knowledge, beliefs, festivals and celebrations, and folk literature and theatre (Örnekle, 1977, ss.17-20). Frequency and percentage distributions were calculated to add a quantitative layer to the qualitative data, facilitating a clear comparison between the two textbook series.

Results and Discussion

Building on Sedat Veyis Örnekle's folklore typology and supported by pedagogical perspectives from Mieder (2004), Pedersen (1993), and Dundes (2007), the comparative analysis of Turkish and English language teaching materials both overlapping themes and structural divergences between the two language teaching contexts.

English File Beginner devotes 60% of its cultural content to food and culinary traditions, significantly higher than the 12.5% and 28.74% found in *Türkçe 1* and *Türkçe 2*. Clothing and adornment themes vary between 3.45% and 20% in Turkish books, with English File at 10%. Festivals appear only in *Türkçe 2* and English File Beginner, while folk literature and theater are exclusive to Turkish texts.

Further comparison shows *Türkçe 3* and *Türk Kültürü 4* cover a broader range of themes, including settlements, beliefs, and folk literature. In contrast, English File Elementary presents limited folklore, with festivals representing 28.57%. Folk music and traditional games appear solely in Turkish materials. In *Türkçe ve Türk Kültürü 6*, food traditions account for 20.37%, absent in English File Intermediate, which instead emphasizes beliefs and customs at 50%, focusing on modern folklore like sports rituals. Folk literature is prominent in Turkish books and present in English File Intermediate through urban legends. Finally, *Türkçe ve Türk Kültürü Kitap 7* contains the richest folkloric content (73 elements), mainly in beliefs and customs (47.95%).

English File Upper-Intermediate has only 8 elements, focusing on folk literature (50%) and festivals (25%).

Findings show that *Turkish and Turkish Culture* materials offer a broader and more diverse set of folkloric categories—including folk literature, food culture, children’s games, crafts, and rituals—from early language levels, albeit with inconsistent pedagogical progression. This mirrors criticisms in prior research (e.g., Çelik & Gülcü, 2016) that highlight the mismatch between content complexity and learner level. Still, it aligns with Bascom’s (1954) view of folklore as a multidimensional tool for education, identity, and cultural continuity.

In contrast, the *English File* series uses a more structured and level-sensitive integration of folkloric content, focusing on accessible themes like food and holidays at lower levels, and introducing more abstract content (e.g., myths, urban legends) at advanced levels. While this approach supports Mieder’s (2004) emphasis on analytical depth at higher proficiency, it also limits thematic variety, excluding culturally rich categories such as children’s folklore or local rituals. Instead, it reflects a globalized orientation, as noted by Kaya (2020), favoring modern festivals and universal themes over traditional customs.

In conclusion, the study emphasizes that folklore is a vital pedagogical tool in language learning and recommends that it be systematically structured, contextually adapted, inclusive of diverse forms, and developed collaboratively by educators and folklore specialists.